

Vlaams
Parlement

vergadering **9**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 21 november 2018

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
ACTUELE VRAAG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het Voka-pleidooi voor jobkortingen en jobstimulansen	5
ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de jacht op beschermde weidevogels in Frankrijk	9
ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpak van lood in waterleidingen, in het bijzonder in scholen	12
ACTUELE VRAAG van Bruno Tobback aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de stilzwijgende beslissing van de Vlaamse Regering om biobrandstoffen te promoten in de plaats van emissievrije voertuigen	15
ACTUELE VRAAG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over een Vlaamse Netflix ter ondersteuning van eigen Vlaamse producties	19
ACTUELE VRAAG van Wouter Vanbesien aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de betrokkenheid van de Vlaamse Regering bij de onderhandeling van het Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration (GCM) van de Verenigde Naties	
ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het standpunt van de Vlaamse Regering betreffende het Migratiepact	22
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het overleg tussen de federale overheid en de deelstaten met betrekking tot de energienorm	26
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de onteigeningen voor Spartacuslijn 1 (sneltram Hasselt-Maastricht)	
ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de vooruitgang van Spartacuslijn 1, de sneltram tussen Hasselt en Maastricht	29
ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de mogelijke sluiting van de halte van De Lijn aan het station Brussel-Noord	32
ACTUELE VRAAG van Dirk de Kort aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de verkeersellende als gevolg van de werken aan de Tijsmans-tunnel en wat dit betekent voor de hinder van de Oosterweelwerken	36

ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verkoop van rusthuizen van Armonea	
ACTUELE VRAAG van Griet Coppé aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over schaalvergroting binnen de woonzorgsector en de gevolgen voor de bewoners en het personeel	
ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een grote private speler in de rusthuissector die te koop staat	
ACTUELE VRAAG van Peter Persyn aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de overname van de rusthuisgroep Armonea	39
ACTUELE VRAAG van Peter Persyn aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het on hold zetten van ziekenhuisnetwerken	46
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	50
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met 1° de overeenkomst en het protocol tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek India tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, beide ondertekend te Brussel op 26 april 1993, 2° het protocol, ondertekend te New Delhi op 9 maart 2017 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst en protocol – 1661 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	51
Artikelsgewijze bespreking	51
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Cookeilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, ondertekend te Brussel op 21 augustus 2015 en te Rarotonga op 8 september 2015 – 1662 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	51
Artikelsgewijze bespreking	52
ONTWERP VAN DECREET betreffende het vervreemden van onroerende domeingoederen en het vestigen en vervreemden van zakelijke rechten door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest – 1693 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	52
Artikelsgewijze bespreking	52
ONTWERP VAN DECREET betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 – 1696 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	53
Artikelsgewijze bespreking	54
ONTWERP VAN DECREET betreffende de gebouwenpas – 1703 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	54
Artikelsgewijze bespreking	55

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de coördinatie van de waterregelgeving in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en tot opheffing van de gecoördineerde regelgeving	
- 1705 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	55
Artikelsgewijze bespreking	55
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met	
1° de overeenkomst en het protocol tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek India tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, beide ondertekend te Brussel op 26 april 1993,	
2° het protocol, ondertekend te New Delhi op 9 maart 2017 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst en protocol	
- 1661 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	56
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Cookeilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, ondertekend te Brussel op 21 augustus 2015 en te Rarotonga op 8 september 2015	
- 1662 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	56
ONTWERP VAN DECREET betreffende het vervreemden van onroerende domeingoederen en het vestigen en vervreemden van zakelijke rechten door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest	
- 1693 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3	
Aangehouden stemmings	57
Hoofdelijke stemming	57
ONTWERP VAN DECREET betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4	
- 1696 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3	
Hoofdelijke stemming	58
ONTWERP VAN DECREET betreffende de gebouwenpas	
- 1703 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	58
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de coördinatie van de waterregelgeving in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en tot opheffing van de gecoördineerde regelgeving	
- 1705 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3	
Hoofdelijke stemming	59
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	59
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	59
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	62
Individuele stemmings Vlaamse Volksvertegenwoordigers	62

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.13 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend. *(Opmerkingen)*

Voor die ene keer dat ik eens wat later ben. *(Opmerkingen. Gelach)*

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Rik Daems, Michèle Hostekint, Paul Van Miert: ambtsverplichtingen;

Bart Dochy: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Jan Van Esbroeck: familieverplichtingen;

Chris Janssens, Ingrid Pira, Katia Segers, Ann Soete, Orry Van de Wauwer, Sabine Vermeulen: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. *(Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 60/8)*

ACTUELE VRAAG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het Voka-pleidooi voor jobkortingen en jobstimulansen

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, u weet het al een tijdje, want u wordt er geregeld op aangesproken in de commissie: de vacatures van onze bedrijven raken zeer moeilijk ingevuld. We hebben nog nooit zo'n groot aantal vacatures gehad. Een van de oorzaken, vooral bij laaggeschoolden, is de financiële inactiviteitsval. Dat wil zeggen dat het verschil tussen de uitkering en de laagste lonen te klein is, waardoor mensen moeilijk worden overtuigd om weer aan het werk te gaan.

Er is nog een tweede oorzaak. We spreken heel vaak over die 4 procent werklozen, maar als we naar de Vlaamse actieve bevolking kijken, zijn 72 procent daarvan mensen tussen 20 en 64 jaar. 4 procent is werkloos, en dan heb je nog een stille reserve van 22 procent: langdurig zieken, mensen die met brugpensioen zijn, huismoeders, leefloners en zo verder. Misschien moeten we ook eens naar die groep kijken, om die meer te activeren.

Voka heeft heel recent een aantal suggesties gedaan. De meest opvallende was een jobstimulans. Dat was een beetje een knipoog naar de jobkorting van destijds. Wat ons een beetje verbaasde, was dat u niet echt de hand reikte. Waarom wees u die waardevolle beleidsvoorstellen af?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Vanwesenbeeck, u hebt het juist geschetst. Voka heeft vooral de assumptie gemaakt dat er heel wat mensen zijn die werkloos zijn of niet aan het werk zijn, omdat het verschil tussen het loon en een

uitkering te klein is. Ik denk dat dat juist is. Bij een aantal – lang niet bij iedereen, dat wil ik duidelijk naar voren brengen – zal dat wel het geval zijn.

Er zijn natuurlijk wel een aantal maatregelen genomen ten aanzien van die mensen. We hebben een zeer grote taxshift gehad, een van de grootste taxshifts die we in België hebben gekend. Onze federale collega's hebben daar fantastisch werk gedaan. Binnen die taxshift, waarvan we eigenlijk kunnen zeggen dat het een 'tax cut' is, een verlaging van de belastingen, zijn het vooral de mensen met een laag loon die daarvan hebben kunnen profiteren. Het is vooral nu dat dat aan bod komt. Bij mensen die aan het werk zijn en een laag loon hebben, is het vooral nu dat die opslag naar voren komt.

Er is deze zomer ook een arbeidsdeal gekomen, waarin men heeft gezegd: laat ons de werkloosheidsuitkering in het begin wat hoger zetten, maar ze dan sneller laten zakken, om sneller naar een minimum te komen. Het verschil tussen werken en een werkloosheidsuitkering zal op die manier stijgen. We hebben daar dus zeker al een aantal maatregelen genomen.

Volgens mij zijn er wel andere redenen dan het verschil tussen loon en uitkering waarom een job niet ingevuld wordt. Soms zit het aan de kant van de werkgever. Een van de punten die in de Voka-nota staan, is dat de loonkost vaak te hoog is. Daar hebben we voor een jobkorting gezorgd. We gaan die jobkorting nog met 70 miljoen euro verhogen vanaf 1 januari 2019, net om ervoor te zorgen dat de kost die een werkgever heeft om mensen in een job aan te nemen, lager wordt. Daarnaast heb je natuurlijk bij de werknemers zelf ook een heel aantal drempels: het feit dat mensen niet meer bij zijn qua kennis, het feit dat de mensen geen arbeidsattitude meer hebben, het feit dat mensen lange tijd niet hebben gewerkt. Wij zijn met het Versnellingsplan, met de individuele beroepsopleiding (IBO) en met een hele hoop maatregelen daaraan aan het werken.

Alles bij elkaar hebben we een goede aanpak voor de krapte op de arbeidsmarkt. De aanpak op het federale niveau is vooral gericht op het loon. Het is ook het best dat dat daar gebeurt. Er zijn nog veel andere maatregelen voor de krapte op de arbeidsmarkt. Sommige moeten nog worden ingevoerd, zoals op federaal niveau de daling van de werkloosheidsuitkeringen. Of er zijn er die nog van kracht moeten worden, zoals op het Vlaamse niveau de extra jobkorting. En er zijn er die nog maar net van kracht zijn. Mijn voorstel is: laat ons nu eerst de nieuwe maatregelen of de maatregelen die uitgerold worden, van kracht laten worden. Laten we daarna bekijken of er nog iets extra nodig is en op welk niveau we wat het beste doen.

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, dit is een uitgelezen kans om Vlaanderen nog sterker naar voren te laten komen. Ik heb gesproken over de financiële inactiviteitsval, maar er is ook zoiets als een niet-financiële inactiviteitsval. Dat is bijvoorbeeld het niet kennen van een taal, de mobiliteit... Dat zijn allerlei redenen waarom mensen toch niet terug aan de slag kunnen gaan.

Dat zijn allemaal Vlaamse bevoegdheden. Met die financiële inactiviteitsval kan Vlaanderen daar ook een antwoord op geven. Ik geef u een voorzichtige suggestie mee: misschien kunt u via de Bijzondere Financieringswet vanuit Vlaanderen een korting geven op de personenbelasting.

Minister, ik wil het ook nog even hebben over de stille reserve. Mevrouw Talpe heeft meermaals gevraagd om de VDAB meer aan te sporen om die stille reserve meer te activeren en dus op zoek te gaan naar waar ze zitten, zodat we ze misschien toch terug op de arbeidsmarkt krijgen. Ik begrijp uit uw beleidsbrief dat dat voor u niet echt een prioriteit is. Misschien heb ik dat verkeerd afgeleid,

maar u zegt dat u eerst een analyse gaat doen. Wanneer zal die analyse er komen? Hoe snel gaat u daar actie in ondernemen?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): We zijn het met ons allen eens dat de loonkost te zwaar wordt belast, zowel voor de werkgever als voor de werknemer. Het betoog van het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka), een werkgeversorganisatie, is bijzonder moedig. Voka zegt dat we niet alleen de loonkost voor werkgevers moeten verminderen, maar ook dat we de nettolonen voor de werkenden moeten optrekken, in het bijzonder voor diegenen met de laagste lonen, om die inactiviteit weg te werken.

Ik ben het niet eens met het Voka om dat te doen via een soort van jobkorting of jobstimulans, want dat betekent een extra koterij bijbouwen op het Vlaamse niveau, namelijk een soort van premie, terwijl al die hefbomen op het federale niveau zitten. Dat is trouwens ook niet rechtvaardig, want als wij op het Vlaamse niveau inactiviteit wegwerken, betekent dat op het federale niveau minder uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen. Vlaanderen moet die baten hebben, net om meer te kunnen investeren in activering op de arbeidsmarkt.

Mevrouw Vanwesenbeeck, ik stel voor dat we in mei 2019 gezamenlijk voor een confederaal model gaan waarin Vlaanderen voor alles bevoegd is. Dan kunnen we ervoor zorgen dat er een serieuze extra nettogroei komt. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, het staat vast dat we gerichte maatregelen moeten nemen als we de laaggeschoolde werkzoekenden beter aan het werk willen helpen. De vorige jobkorting was lineair en daarom niet effectief. Maar wat het Voka aangeeft, is wat eigenlijk al herhaaldelijk wordt benadrukt, namelijk dat je met gerichte maatregelen werken beter moet belonen. Er is een doelgroepenbeleid op het Vlaamse niveau. Met de nieuwe bevoegdheid zijn er nieuwe koterijen bij gebouwd, zoals de aanwervingspremie, die voor geen meter werkt.

Een maatregel die wel werkt, is het rechtstreeks ondersteunen van loonkost in de algemene zin. Dit zorgde ook voor meer dan tienduizend effectieve tewerkstellingen. Maar dat heeft men afgebouwd. Dit is dan wel het moment om na te denken over hoe de niet-werkende maatregelen van het nieuwe doelgroepenbeleid worden geheroriënteerd naar iets dat beter functioneert.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Het algemene plaatje is: een periode van krapte op de arbeidsmarkt en werkgevers die zelf vragen om meer te ondersteunen zodat ze gemakkelijker mensen kunnen vinden om jobs in te vullen. Minister, een algemene opmerking is dat u samen met mevrouw Vanwesenbeeck al een paar maatregelen hebt opgenoemd die kunnen worden genomen inzake lonen, enzovoort.

Wat de doelgroepenkortingen betreft, zien we echter dat bepaalde groepen nog steeds een zekere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Enkele weken geleden heeft een studie nog eens duidelijk gemaakt dat mensen met een migratieachtergrond of Vlamingen met allochtone roots in onze centrumsteden nog een zekere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Hetzelfde geldt voor mensen van oudere leeftijd. Indien we de krapte willen oplossen, moet daar meer en specifiek op worden ingezet. Ik herhaal dan ook mijn pleidooi om het doelgroepenbeleid te herzien. Op die manier kunnen we die mensen gemakkelijker aan jobs helpen en komen we ook gedeeltelijk tegemoet aan de vragen van de werkgevers en de werkzoekenden.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, ik wil hier even op reageren. Toen we het voorstel van Voka lazen, hadden we daar onmiddellijk sympathie voor. Ik denk dat we elk initiatief dat werken lonend moet maken, moeten toejuichen en omarmen.

Mijnheer Ronse, ik viel een beetje van mijn stoel toen ik de reactie van de N-VA op dit voorstel hoorde. Er is een tijd geweest waarin de N-VA voor de maximale invulling van de Vlaamse bevoegdheden pleitte. Nu doet de Vlaamse werkgeversorganisatie Voka een voorstel om op basis van de nieuwe Vlaamse bevoegdheden ten aanzien van de doelgroepen specifieke loonkostmilderende maatregelen te nemen. Vlaanderen heeft die bevoegdheid. Als we daar slim mee omgaan, kunnen we dat. De reactie van de N-VA is echter dat dit meer iets voor de Federale Regering is. *(Rumoer)*

Minister, ik ben het eens met wat u hebt gezegd. De Vlaamse Regering en de Federale Regering hebben met de taxshift, de versterkte degressiviteit en de eigen Vlaamse activeringsmaatregelen een sterk beleid gevoerd. We mogen echter niet bang zijn van onze eigen schaduw en van onze eigen bevoegdheid. We mogen dit niet in een communautair gehakketak laten verzanden. We moeten werk maken van deze suggestie en werken effectief lonend maken. *(Applaus bij CD&V)*

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, mijnheer Annouri, ik denk dat jullie niet helemaal mee zijn. Het gaat niet om de loonkosten, want dat doen we met ons doelgroepenbeleid. Jullie hebben net gezegd dat ik de loonkost kan veranderen. Het gaat echter niet om de loonkost, maar om een verhoging van het nettoloon van de mensen. *(Applaus bij de N-VA)*

Ik ben vragende partij om het nettoloon te verhogen. Wij zijn allemaal voorstander van een belastingverlaging door middel van een federale verlaging van de kosten. Op die manier kunnen de belastingen dalen, maar we moeten dit niet doen met een Vlaamse compensatie voor de federale kosten die nog steeds te hoog zijn.

We moeten onze bevoegdheden in Vlaanderen maximaal inzetten. Ik heb daar geen enkel probleem mee. We moeten echter nagaan waar we dat het efficiëntst kunnen doen. Volgens mij heeft de Federale Regering met de taxshift een heel goede maatregel genomen met betrekking tot het nettoloon. Hierdoor is de koopkracht, vooral voor de mensen met een laag loon, met 9 procent gestegen. We moeten bekijken welk effect dit heeft en dan inzetten op die plaatsen en die manieren waar die mensen het meest aan hebben. Het gaat dan om het opdoen van werkervaring en het krijgen van een opleiding. In een industrie 4.0 en met de gewijzigde samenleving die we hier nu kennen, zijn opleidingen fundamenteel.

We zouden voor deze maatregel 500 miljoen euro nodig hebben. Ik ga ervan uit dat de Vlaamse overheid dit geld met onderzoek en ontwikkeling, met innovatie en met opleidingen voor de mensen op een efficiëntere manier kan inzetten. Dat zal de Federale Regering niet voor ons kunnen doen. Dat moeten we zelf doen. *(Applaus bij de N-VA)*

Ik wil echter rustig afsluiten. *(Gelach)*

Ik ben het eens met de analyse van Voka. Het nettoloon is te laag ten opzichte van de huidige brutoloonkost. Dit is een van de maatregelen die we kunnen nemen om de krapte op de arbeidsmarkt op te vangen. Ik denk echter dat de Vlaamse Regering juistere beslissingen kan nemen om de krapte op te vangen met het bedrag van 500 miljoen euro dat die maatregel zou kosten. Ik hoop dat

we tijdens de vorming van de volgende Vlaamse Regering en de volgende Federale Regering allemaal vragende partij zullen zijn om de belastingen te verminderen en om verder in te zetten op opleiding, vorming en innovatie in Vlaanderen. (*Applaus bij de N-VA*)

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, ik denk dat we de essentie van dit debatje een beetje vergeten, namelijk dat de werkgeversorganisaties echt vragen aan de politici, zowel de Vlaamse als de federale, om een oplossing te zoeken voor het invullen van de vacatures want de economie begint stil te vallen omdat er geen oplossing voor komt.

Ik volg collega Bothuyne: of het nu op het Vlaamse of federale niveau is, de ondernemers – en u weet dat ik zelf een ondernemer ben – liggen daar niet van wakker.

Minister, ik wil niet vervallen in gehacketak over wie het is, maar als u Vlaamse bevoegdheden hebt, en u hebt ze, en als u de middelen hebt om alsnog de vacatures in te vullen, doe het dan alstublieft. (*Applaus bij Open Vld en CD&V*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de jacht op beschermde weidevogels in Frankrijk

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, u krijgt wel eens kritiek. Dat gebeurt wel eens. (*Gelach*)

U wordt wel eens verweten dat u op het vlak van biodiversiteit onvoldoende doet, dat het allemaal niet snel genoeg gaat, dat er veel tijd wordt gestoken in overleg maar dat de resultaten een beetje uitblijven.

Minister, collega's, het wordt dan natuurlijk bijzonder absurd dat Vlaamse inspanningen, die er ook zijn, zowel vanuit de overheid als vanuit terreinbeherende verenigingen en Natuurpunt, teniet worden gedaan. Ik heb het hier over de weidevogels. Weidevogels hebben het zeer moeilijk in Vlaanderen, maar ook in de rest van Europa. Het is een argument dat onder meer wordt gebruikt in de bejaging van de vos. Wat blijkt nu? In Noord-Frankrijk wordt gejaagd op weidevogels. Die weidevogels houden natuurlijk geen rekening met de landsgrenzen tussen België en Frankrijk. Het resultaat is dat er aan de ene kant van de grens inspanningen worden geleverd om die weidevogels te ondersteunen, moeizaam maar het gebeurt wel, terwijl ze aan de andere kant van de grens massaal worden afgeschoten.

Minister, ik hoor graag van u wat u al hebt ondernomen. Welk overleg hebt u gehad met uw Franse tegenhanger? Welke initiatieven zult u nog nemen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Sanctorum, ik wil u eerst en vooral bedanken dat u hier in het parlement terecht zegt dat wij heel wat doen om de natuur in Vlaanderen te herstellen, ook voor de weidevogels. (*Applaus bij CD&V*)

We doen inderdaad vaak meer dan andere Europese landen. U hebt dat daarnet, denk ik, ook zelf gezegd.

Wat doen wij voor de bescherming van de weidevogels? Er zijn de erkende natuurgebieden waar we een enorme inhaalbeweging hebben gemaakt. Nooit eerder zijn er zoveel natuurgebieden erkend als de voorbije jaren. Er zijn de

beheersovereenkomsten die we afsluiten met de landbouw, er zijn de soortenbeschermingsprogramma's – en ik kan zo nog een tijdje doorgaan.

Een aantal weidevogels – ik heb het vooral over de wulp en de grutto – vliegen over Portugal en Frankrijk richting Vlaanderen. Het is absurd dat in Frankrijk in een aantal departementen – de jacht is in Frankrijk geen nationale bevoegdheid – de wulp en de grutto kunnen worden afgeschoten. In Portugal kan dat niet.

Deze discussie ligt in Europa al lang op tafel. We blijven ook aandringen op een gelijke bescherming. Het belangrijkste instrument voor mij om die vogels op dezelfde manier te beschermen, is ze als een beschermde vogelsoort ook in de Vogelrichtlijn op te nemen. We blijven daarop hameren. Een bijkomend initiatief dat ik zou willen nemen, vooral omdat het een departementale materie is en het probleem zich aan de grens manifesteert, is aan de gouverneur van West-Vlaanderen te vragen om met het departement in Noord-Frankrijk aan tafel te zitten.

Dit debat woedt momenteel ook hard in Frankrijk. Ook daar is men bezig om de druk op te voeren. Ik hoop oprecht dat al onze inspanningen niet worden tenietgedaan door de jacht in Frankrijk. We blijven er alleszins op doorgaan.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik juich alvast toe dat u de opdracht geeft aan de gouverneur om met zijn Franse collega samen te zitten.

Ik heb begrepen dat er ook vanuit Duitsland iets in de negatieve zin beweegt en dat men daar zelfs maatregelen ter ondersteuning van de weidevogels terugschroeft omdat ze toch geen zin hebben, aangezien er in Frankrijk zulke lakse regels worden gehanteerd.

Er is binnenkort misschien een specifiek momentum om de druk op Frankrijk, samen met de rest van Europa, te vergroten, namelijk de vergadering die is gepland in Zuid-Afrika over onder meer Europese migrerende watervogels. Ik hoop dat Vlaanderen daar ook aanwezig zal zijn. Kunt u daarover iets vertellen? Is er een standpunt bepaald binnen Europa? Zal Vlaanderen worden vertegenwoordigd?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, dames en heren, ik sluit me graag aan bij deze vraag. We proberen zaken op een goede manier te ondersteunen en voor vogelsoorten die het nodig hebben extra maatregelen te nemen om hun bestanden te versterken. We zijn dan ook verbaasd en opgeschrikt als we zien dat andere maatregelen van net over de grens negatieve effecten hebben.

Minister, ik weet dat u hier een pleitbezorger voor bent en dat u het gesprek met Frankrijk en op Europees vlak zult aangaan. Zaak is natuurlijk hoe we ons standpunt kunnen versterken. Ik heb begrepen dat de hele kwestie ook in Nederland wat beroering heeft veroorzaakt. Misschien kunt u bij hen enig partnerschap vinden.

Overleg is een zaak en daar moeten we op inzetten, maar hebben we nog instrumenten in handen, eventueel vanuit Europa? U geeft aan dat u de vogelsoorten mee wilt laten beschermen. Dan is dat vandaag nog niet het geval. Hebben we instrumenten in handen om aanpassingen aan de maatregelen in andere landen af te dwingen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, ik sluit me ook graag aan bij deze vraag en de actie van de minister. Dit is trouwens een oud zeer. Het komt nu naar boven

omdat wij 800.000 euro investeren in de bescherming van de wulp en de grutto. Ik ben een trouwe bezoeker van de streek van Cap Gris Nez en La Baie de Somme waar die plaag al eeuwen, bij wijze van spreken, aanwezig is en waar zelfs heel veel zeldzame eendensoorten en snippen worden afgeschoten.

Ik vind het goed dat u de West-Vlaamse gouverneur Carl Decaluwé daaraan appelleert, maar ik wil ook vragen dat de Vlaamse Regering zelf met het departementaal bestuur en de regio Hauts-de-France contact neemt, zodat we op een krachtige manier dat signaal geven. Ik ben niet zo optimistisch, maar als we geen signaal geven, zal er zeker niets veranderen.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, minister, dames en heren, ik wil me aansluiten bij het advies dat al door de andere leden is gegeven. Ik vat het kernachtig samen. Wat mij betreft, is het een dubbel advies. Vorm een duo met uw Nederlandse collega Schouten die daar de voorbije maanden en jaren – als we ruimer kijken naar de Nederlandse overheid – zeer sterk op heeft ingezet. We staan altijd sterker als we in een dergelijk dossier de krachten bundelen met diegenen die daar het voortouw in nemen.

Dit is mijn tweede advies. Waarom niet een deel van de factuur van wat Vlaanderen betaalt aan de bescherming van weidevogels, grofweg 800.000 euro, met onze vriendelijke complimenten overmaken aan de Fransen met de vraag daarin tegemoet te komen, aangezien zij blijkbaar vinden dat de soort absoluut niet het beschermen waard is?

Minister Joke Schauvliege: Wat ik niet zal doen, is de bescherming terugschroeven die wij op ons nemen, zijnde de erkenning van natuurgebieden, de beheerovereenkomsten en de 800.000 euro die we eraan geven. Ik zal dat verderzetten en de inspanningen met veel overtuiging in Vlaanderen tijdens de komende jaren intensief voortzetten.

Volgens mij is de beste bescherming nog altijd dat er een gelijk Europees beleid is en dat de weidevogels worden beschermd binnen de Vogelrichtlijn. Ik blijf daar bij en zal dit blijven bepleiten op Europees niveau, want het lijkt mij de beste manier om tot de echte bescherming over te gaan.

Daarnaast blijven we daar uiteraard ook op alle niveaus waarop we dat kunnen doen, op aandringen. Ik heb veel contact met minister Schouten. Ik zal zeker met haar die problematiek binnen Europa schouder aan schouder blijven aankaarten. Ik vertrek morgen naar de Biodiversiteitsconferentie van de Verenigde Naties, mijnheer Sanctorum, waar ik ook een aantal contacten zal proberen te leggen om deze problematiek op tafel te leggen. We zullen dat op alle vlakken waarop dat mogelijk is, dus zeker ook doen.

Ik ben ook akkoord met de suggestie om zelf contact op te nemen. We hebben af en toe vergaderingen en we zullen dat daar zeker op de tafel leggen. Dus partnerschappen zoeken op alle niveaus en dit blijven aankaarten, is zeker iets wat ik ter harte zal nemen. Maar nogmaals, ik zal de inspanningen verderzetten, ook al wordt hier gezegd dat het toch allemaal voor niets is, want de vogels worden allemaal afgeknald. We moeten vooral de jacht in de gebieden waar die wel nog is toegelaten, aanpakken. Dat is de weg die we verder zullen bewandelen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, u hebt gehoord dat u door het Vlaams Parlement wordt gesteund om hierover uw collega's aan te spreken. Ik zag alleen zo'n paar lacherige reacties, onder andere van de heer

Somers. Als de weidevogels u niet bepaald zorgen baren, dan kunt u het misschien wel voor de euro's doen, voor het Vlaamse belastinggeld. Zoals net werd gezegd, gaat er behoorlijk wat geld naar de beschermingsmaatregelen van die weidevogels, rechtstreeks en onrechtstreeks, onder meer door de ondersteuning van Natuurpunt, dat reservaten inricht. Dat wilde ik gewoon even meegeven.

Mijnheer Somers, dat is geen persoonlijk verwijt. Ik wilde gewoon even meegeven dat het over meer gaat dan alleen over het lot van deze vogels.

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Voor alle duidelijkheid: ik lach de heer Sanctorum vriendelijk toe en hij misbruikt dat om te suggereren dat wij biodiversiteit niet belangrijk vinden. Dat vind ik spijtig.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpak van lood in waterleidingen, in het bijzonder in scholen

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, een studie van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) toonde aan dat het drinkwater in Vlaanderen van heel goede kwaliteit is. Dat is heel positief nieuws. Ik denk dat de Vlamingen dat ook mogen verwachten nadat u de factuur voor hen aanzienlijk hebt doen stijgen. Het is dan uiteraard het minste wat je kunt hebben: gezond kraantjeswater.

Maar als we de studie van de VMM lezen, zien we toch nog een feit waar we niet over heen mogen kijken. In heel wat publieke gebouwen, ik denk vooral aan kinderdagverblijven, maar ook scholen, zien we dat er nog heel wat loden leidingen aanwezig zijn. Het is zelfs in die zin ernstig dat er een tiental scholen het afgelopen jaar een verbod hebben gekregen om nog kraantjeswater voor hun kinderen en het personeel te gebruiken. In een welvarende regio als Vlaanderen moeten we daar toch paal en perk aan stellen. Als bevoegd minister hebt u de instrumenten in handen om ervoor te zorgen dat we de inhaalbeweging in de vervanging van loden leidingen, toch zeker in publieke gebouwen waar kinderen aanwezig zijn, versnellen.

Minister, ik vraag u op basis van het verslag van de VMM welke acties u versneld zult ondernemen om die loden leidingen vooral in kinderdagverblijven en scholen te vervangen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Beenders, ik heb gisteren bij de bespreking van de beleidsbrief in de commissie nog aangegeven dat we vanuit onze bevoegdheid zelf heel wat onderzoeken doen, heel wat studiewerk verrichten. Dat doen we ook om bij te leren, om bij te sturen. Maar telkens als er zo'n onderzoek is dat we zelf uitvoeren, komen er een hele reeks alarmerende vragen. Ik denk dat deze studie opnieuw bewijst hoe wij alles goed opvolgen en actie ondernemen om er iets aan te doen.

Ik denk dat u een aantal zaken in uw vraagstelling, in de manier waarop u de vraag formuleert, door elkaar haalt.

We moeten een duidelijk onderscheid maken tussen enerzijds de loden leidingen die op het openbaar domein liggen en die eigendom zijn van de drinkwatermaatschappijen, en anderzijds de leidingen die intern in een gebouw liggen. Dat kan in een woning, een school of een ziekenhuis zijn.

We hebben een loodpreventieactieplan dat nu wordt uitgerold. De leidingen die op het openbaar domein liggen en eigendom zijn van de drinkwatermaatschappijen, worden systematisch vervangen, en dat gaat goed vooruit. Er moet nog maar 4 procent van de leidingen vervangen worden. Je ziet dus dat dat vooruitgaat. Dat is ook opgenomen in het meerjarenprogramma van de drinkwatermaatschappijen. Dat is één zaak.

Daarnaast voeren de drinkwatermaatschappijen ook onderzoek uit, ook op onze vraag, bij een aantal scholen, zorginstellingen en kinderdagverblijven, om na te gaan wat de toestand daar is, omdat er zowel in private woningen als in die instellingen nog lood in de interne leidingen kan zitten. We merken bij de controles dat op de meeste plaatsen het resultaat positief is. Ik wil trouwens herhalen dat de volledige studie uitwijst dat 99 procent van ons drinkwater van zeer goede kwaliteit is.

Net door die gerichte onderzoeken naar de waterkwaliteit in instellingen en scholen, is het inderdaad zo dat de VMM in samenspraak met het departement Welzijn advies geeft, wanneer er zich problemen voordoen. Het kan zijn dat de leidingen gespoeld moeten worden, dat de leidingen vervangen moeten worden of dat het drinkwater tijdelijk niet gebruikt mag worden tot er nieuwe leidingen zijn.

Wat gaan we heel concreet doen? We sturen brochures naar scholen die hen erop wijzen dat ze hun leidingen moeten controleren en naar het resultaat moeten kijken. Ik wil ook dit meegeven: als een school zijn leidingen wil vervangen, dan wordt dat prioritair gesubsidieerd door het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION). Dat is ook wat de minister van Onderwijs een paar maanden geleden geantwoord heeft op een vraag van collega De Meyer. Als scholen hun leidingen dus willen vervangen, dan kunnen ze dat en is dat ook een prioriteit.

Er is trouwens bijzonder veel globaal geïnvesteerd in scholenbouw, wat ook die leidingen ten goede komt. Wat dat betreft, nemen wij zeker onze verantwoordelijkheid. U vraagt volgens mij ook niet dat wij nu alle private leidingen waar lood in zit, gaan vervangen en dat gaan bekostigen met de middelen uit de drinkwaterfactuur. Dat zou inderdaad betekenen dat we de waterfactuur fors moeten verhogen, en dat kan absoluut niet de bedoeling zijn. We hebben de juiste aanpak en er zijn ook middelen voorzien om naar vervanging over te gaan.

Rob Beenders (sp-a): Ik vraag inderdaad niet dat u de private loden leidingen gaat vervangen via de inkomsten uit de waterfactuur en de factuur nog hoger te maken dan u ze al gemaakt hebt. Dat is inderdaad niet mijn vraag, en die insinuatie had ook helemaal niets met mijn vraag te maken.

U kunt inderdaad zeggen dat u al veel doet om lood te vermijden in leidingen. Ik heb ook gezegd dat we tevreden moeten zijn dat de algemene kwaliteit van het water goed is, maar we moeten streven naar 100 procent. Als er zo'n studie komt en daaruit blijkt dat we zelfs nog vorig jaar een kraantjeswaterverbod moesten uitvoeren in acht scholen, vind ik dat we met die acht scholen aan de slag moeten. Eigenlijk is dat mijn vraag. Maak daar een prioriteit van, verwijs ze niet door naar een brochure en pak die dossiers vast. Er is een evaluatie geweest. We weten in welke scholen er problemen zijn en we moeten die begeleiden, zodat kinderen daar volgend jaar kraantjeswater kunnen drinken met de best mogelijke garanties voor de volksgezondheid. Dat is wat ik u vraag. We moeten naar 100 procent gaan. Als het over volksgezondheid gaat, is 99 procent voor mij niet genoeg.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik vond het ook vreemd vast te stellen dat er anno 2018 nog steeds scholen zijn waarvan de binneninstallatie lood bevat. Ik had inderdaad gedacht dat dat ondertussen al uit de wereld zou zijn geholpen. Het zijn er dan misschien maar twaalf, maar het zijn er wat mij betreft twaalf te veel.

Ik wil u echter een andere vraag stellen, minister. De metingen van de watermaatschappijen meten een aantal stoffen. Als ik het goed heb, is de lijst van stoffen in 2002 goedgekeurd en bepaald. Mijn vraag is of nieuwe polluenten die steeds vaker opduiken, zoals hormoonverstoorders en microplastics, ook gemeten worden. Als dat niet het geval is, plant u initiatieven om die alsnog te meten?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik ben het eens met de minister als ze zegt dat dit een gedeelde verantwoordelijkheid is van enerzijds de overheid – en ook de semioverheid in veel gevallen – en anderzijds de privésector.

Collega Beenders, we kunnen natuurlijk niet alles tegelijk oplossen. We hebben het probleem gehad, of hebben het nog, van de asbestbuizen. Af en toe zijn dat er ook nog met leidingwater. Dan zijn er de loden buizen. Dan heb je inderdaad wat collega Danen eraan toevoegt. We kunnen hier elke keer een nieuw thema op tafel leggen, maar we weten allemaal dat dit niet van vandaag op morgen kan worden opgelost. Ik ben al blij dat er een actieplan is en dat dat gestaag wordt uitgevoerd. Dat moeten we als parlement aanmoedigen en in de gaten houden.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, ik wil me ook graag aansluiten bij deze vraag. Collega Beenders, wat de vragen betreft zoals u die in het begin stelde, ik denk dat eenieder zich afvraagt op welke manier er versneld kan worden bewerkstelligd dat alle gebouwen, zowel publieke gebouwen voor kinderen als private gebouwen, zo snel mogelijk kunnen worden omgevormd zodat daar geen loden leidingen meer aanwezig zijn. Uw reactie daarop verbaasde me toch enigszins. Men kan toch niet ontkennen dat er op het openbare domein gigantische inspanningen zijn gebeurd, en dat het privéterrein en de publieke gebouwen een gedeelde verantwoordelijkheid zijn, zoals de minister heel duidelijk stelde.

Minister, u haalt heel duidelijk en terecht ook aan dat de Vlaamse Regering, ook vanuit Onderwijs, bij scholenbouw prioritair aandacht geeft aan het verwijderen van loden leidingen. Natuurlijk komen er heel veel prioriteiten op de initiatiefnemers af. Minister, in die zin wil ik u vragen of er ook specifieke sensibiliseringsacties zouden kunnen gebeuren, bijvoorbeeld naar aanleiding van zulke rapporten. Ik weet dat er heel veel wordt gemeten. We weten vandaag heel veel, maar voor de mensen die we moeten aanzetten tot actie zou een extra trigger of sensibilisering interessant kunnen zijn.

Minister Joke Schauvliege: Collega Beenders, wij pakken dit wel degelijk aan. Er is een loodpreventieplan, dat wordt uitgevoerd en waarvan we de resultaten zien. Er is het feit dat deze metingen gebeuren, dat we ook goed weten wat er is en wat er moet gebeuren. Het gesprek met die scholen wordt aangegaan. Het is niet alleen een brochure. Die brochure wordt bij alle scholen verspreid, maar met de scholen waar wordt gezien dat er inderdaad een verhoging is, wordt heel actief bekeken hoe men daarmee omgaat. Ook heel belangrijk is het feit dat dit een topprioriteit is bij de subsidies voor het onderwijs voor het heraanleggen van sanitaire installaties en drinkwaterleidingen. Ik wil gerust ook nog eens heel expliciet met het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) en die scholen rond de tafel zitten. Dat gebeurt al, maar als dat uw bezorgdheid is, zullen we zeker nog aanmoedigen dat dat verder gebeurt. Dit is nu net een voorbeeld van een dossier waarin dat systematisch wordt aangepakt.

Collega Danen, wat de andere nieuwe polluenten betreft: u weet dat er nog niet op alles wordt gecontroleerd. Niet alle technieken zijn voorhanden om dat op een gemakkelijke, toegankelijke manier te doen, maar waar we dat kunnen, wordt die lijst aangevuld. We hebben gisteren in de commissie trouwens ook gezegd

dat we u schriftelijk zullen laten weten op welke stoffen dat op dit moment wordt onderzocht. We blijven ook innoveren ter zake. Als er nieuwe inzichten zijn, zullen die zeker op de lijst terechtkomen.

Mevrouw Rombouts, dat sensibiliseren en het bewust maken van scholen gebeurt zeker. De inzichten veranderen. Vroeger was het een aanbeveling dat een leiding waar geen magneet op plakte een loden leiding was, en dat men dat in de gaten moest houden. Nu zijn er nieuwe inzichten. We weten dat het vaak niet alleen de leidingen zijn, het kan ook dat er lood zit in bepaalde hechtingen in die leidingen, en dat er in een kromming lood vrijkomt. Op basis van al die nieuwe inzichten passen we telkens ook die actieplannen aan, maar ook de sensibilisering en de duiding voor ons onderwijs.

We pakken dat dus zeker aan. Collega Beenders, ik ben blij dat u dit belangrijke thema hier nog eens aanhaalt. Wat altijd wel een beetje ontbreekt, is hoe u het zou oplossen. U zegt dat we het moeten aanpakken, dat we iets moeten doen. Ik zeg dat, als we dat doen, we veel meer centen moeten hebben. Als ik dan zeg dat het ook betaalbaar moet zijn en vraag waar we dat geld dan moeten halen, dan zegt u dat u dat niet hebt gezegd. Het is misschien toch wel interessant om te zeggen hoe u dat dan wel zou doen.

Rob Beenders (sp.a): Minister, ik denk dat dit al een uitnodiging is voor de regeringsonderhandelingen voor 2019. We willen graag met u aan tafel gaan om alle oplossingen die we hebben voor een heel aantal punten op tafel te leggen en samen uit te voeren. Met heel veel plezier, zelfs. Die uitnodiging is bij dezen dus aanvaard. Ja, wij hebben heel wat oplossingen om dit aan te pakken. Dat is ook maar evident. Sp.a werkt al jaren hard aan dit dossier.

Ik vind het alleen jammer dat bepaalde collega's het in een andere richting proberen te duwen.

Minister, in uw laatste repliek hebt u de essentie terug naar voren gehaald. U zegt hetzelfde als wat wij nu vragen: we moeten de garantie geven dat kinderen in scholen met 100 procent zekerheid gezond kraantjeswater kunnen drinken.

Wat wij vragen is simpel: neem die studie van de VMM ter harte. Ze bevat heel wat waardevolle informatie. Ga samen zitten met uw collega van Onderwijs, minister Crevits, en neem die scholen bij de hand. Zorg ervoor dat er binnen dit en enkele jaren in geen enkel publiek gebouw waar kinderen aanwezig zijn nog loden leidingen zijn. En dan zijn we de beste vrienden.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bruno Tobbacq aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de stilzwijgende beslissing van de Vlaamse Regering om biobrandstoffen te promoten in de plaats van emissievrije voertuigen

De voorzitter: De heer Tobbacq heeft het woord.

Bruno Tobbacq (sp.a): Minister, we hadden vrienden kunnen zijn, tot op het punt waarop u met de Vlaamse Regering de klimaatresolutie van het Vlaams Parlement aan het uitvoeren was. Die klimaatresolutie zegt dat we willen dat er tegen 2030 nog maar de helft voertuigen worden verkocht die niet emissievrij zijn. We willen verder graag dat voertuigen met verbrandingsmotoren in elk geval na 2030 niet meer nieuw worden verkocht en dat ze bovendien tegen 2050 helemaal uitgefaseerd zijn. Dat is op zich een vrij voorzichtige, langzame, over dertig jaar gespreide evolutie naar een veel milieuvriendelijkere mobiliteit, die trouwens ook een aantal problemen zou oplossen inzake luchtkwaliteit en dergelijke.

Het Vlaamse energie- en klimaatplan bevat een aanzet daartoe, want tegen 2030 zou de helft van de voertuigen inderdaad emissievrij moeten zijn. 'So far, so good.'

Maar wat blijkt nu? De oorspronkelijke voorstellen van die tekst bevatten ook de rest van de klimaatresolutie, het volledig uitfaseren tegen 2050, maar die werden er nu doelbewust uit geschrapt. Het enige wat nog overblijft, is dat we tegen 2030 de helft emissievrij en de andere helft een beetje koolstofarm nastreven, met inbegrip van bijvoorbeeld biobrandstoffen, waarvan zowat iedereen die er een beetje verstand van heeft, weet dat dit eigenlijk op lange termijn geen enkele oplossing is en soms zelfs klimaatnegatief uitvalt. Dat dit expliciet is geschrapt uit de ontwerptekst van de Vlaamse Regering en nergens nog terugkomt, dat de hele Vlaamse Regering niets meer zegt over wat er na 2030 moet gebeuren en dus blijkbaar tevreden is met de helft, leert mij dat men ook maar de helft van die klimaatresolutie wil uitvoeren.

Minister, mijn vraag is heel simpel: heeft de Vlaamse Regering de keuze gemaakt om maar de helft van het werk te doen en impliciet beslist, zonder het te zeggen, dat ze de rest zullen proberen op te lossen met biobrandstoffen? Ik weet dat de druk daarvoor bij een aantal producenten zeer groot is.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Tobback, in uw schriftelijke vraagstelling laat u uitschijnen dat wij als Vlaamse Regering stilzwijgende beslissingen nemen die we niet communiceren. Dat is helemaal niet het geval. We hebben een klimaatbeleidsplan goedgekeurd. Dat is voor iedereen toegankelijk. Het is ook uitgebreid gecommuniceerd.

U vraagt of het klopt dat wij de resoluties van het parlement niet uitvoeren. Neen, wij voeren die absoluut wél uit. Dat is wat wij als regering moeten doen en zeker zullen doen.

Wat staat er in dat klimaatbeleidsplan? Dat plan gaat over de periode 2020 tot 2030. Er staat heel uitdrukkelijk in dat vanaf 2030 de helft van de voertuigen emissievrij moet zijn. Dat is ook wat in de resolutie van dit parlement staat. Wij voeren dat zeker uit. In dat plan staat dat alle verkochte nieuwe wagens vanaf 2030 koolstofarm moeten zijn. Er staat inderdaad niets expliciets in over 2050. U weet dat wij, naast het klimaatplan dat loopt van 2020 tot 2030, ook werken aan een klimaatvisie die later ook nog moet worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Wij voeren de resolutie van het Vlaams Parlement dus perfect uit. We gaan ook verder dan Europa en dat vind ik een goede zaak. Bij ons is de uitstoot van het verkeer namelijk hoog. We moeten dus ambitie hebben op dat vlak.

Wat zegt Europa? Europa zegt dat tegen 2030 35 procent van de voertuigen emissievrij moet zijn. Wij, als Vlaamse Regering, streven naar 50 procent. We zijn dus ambitieus op dat vlak. We voeren de klimaatresolutie van het Vlaams Parlement uit.

Ik begrijp niet waarom u hier vandaag doet uitschijnen dat wij stilzwijgende beslissingen zouden nemen. Wij hebben gewoon een duidelijke beslissing genomen en in het klimaatplan is onze ambitie duidelijk verwoord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, u probeert inderdaad de geschiedenis te doen stoppen in 2030, terwijl het Vlaams Parlement wel degelijk wat verder vooruit gekeken heeft en ook Europa verder vooruit kijkt. De waarheid is natuurlijk dat indien u targets op langere termijn niet in uw planning opneemt, u eigenlijk impliciet zegt: 'We stoppen daar.'

In de oorspronkelijke voorstellen, ook in die van minister Tommelein, stond dat er duidelijke doelstellingen tegen 2035 en tegen 2050 waren en de Vlaamse Regering

heeft die geschrapt. De Vlaamse Regering is trouwens consequent geweest en heeft in haar energiedoelstellingen een massa voorzieningen getroffen voor biobrandstoffen, waarvan we allemaal weten dat dat op termijn een heilloze piste is die noch aan luchtvervuiling nog aan CO₂-beleid iets zal doen. Dus ja, u bent gestopt in 2030 en u hebt geen enkele steen gelegd naar de jaren daarna.

Minister, ik zal de vraag dus nog eens herhalen: wat zal de Vlaamse Regering dan in de rest van de plannen die u vooropstelt voor 2035 en 2050 inschrijven om te maken dat u niet stopt daar waar we nu staan, want dat is bijlange niet ver genoeg?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): De doelstellingen zijn inderdaad wat ze zijn, voor ons is dat altijd te laag of te weinig. Maar zelfs voor de doelstellingen die u ambitieus noemt, minister, zijn we helemaal niet op pad om die te halen. Momenteel zijn minder dan 1 procent van onze wagens emissievrij. In het actieplan Clean Power for Transport van uw regering staat dat we 17,5 procent moeten halen tegen 2020 en de helft tegen 2030. Hoe gaat u in godsnaam weer 'on track' komen om die doelstellingen te halen want wij zijn er bij lange na nog niet.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Ik wil een verduidelijking vragen. Collega Tobback zegt dat in het oorspronkelijke plan voor de periode 2021-2030 de langeretermijndoelstellingen eruit zijn gehaald. Minister, u zegt dat u werkt aan een klimaatvisie 2050 waarin die doelstellingen zullen worden opgenomen. Worden die oorspronkelijke doelstellingen uit de eerste versie van het plan overgenomen in de klimaatvisie 2050? Of bestaat daar nog een politiek debat over en is dat de reden dat die doelstellingen daar zijn uitgehaald?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Tobback, ik denk dat we het met zijn allen nog steeds eens zijn over het doel, en dat is de fossiele brandstoffen terugdringen en een koolstofarme toekomst maken. Ik heb het gevoel dat het veeleer een kwestie van formulering is wanneer ik de verschillende teksten naast elkaar leg, bijvoorbeeld over de positie van de verbrandingsmotor.

'We willen de verbrandingsmotor bannen', maar voor ons is het beter technologie-neutraal te werken en hebben we het beter over brandstoffen, want strikt genomen is een motor op waterstof ook een verbrandingsmotor. We moeten dus oppassen met de termen. Voor mij is dit verhaal veeleer een verhaal van terminologie.

Voor de rest denk ik dan het we het eens zijn met u als u wijst op de gevaarlijke kantjes van biobrandstof. We weten dat er een verschuiving kan zijn van landbouwareaal voor voedselproductie naar brandstofproductie en dat er boskap is voor palmolie. Daarover zijn we het eens, maar daar moeten we ons richten tot Europa zodat we daar goede afspraken maken want het wordt nog altijd als milieuvriendelijk beschouwd.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord. *(Robrecht Bothuyne vraagt het woord)*

Mijnheer Bothuyne, u moet nu niet uw arm opsteken, u moet dat in het begin doen. *(Opmerkingen van Robrecht Bothuyne)*

U zit op uw iPhone te kijken en plots steekt u uw arm op wanneer het bijna voorbij is. Alstublieft. *(Opmerkingen. Gelach)*

Ik zie wat ik zie.

Robrecht Bothuyné (CD&V): Voorzitter, van iemand die een kwartier te laat was op deze vergadering, heb ik weinig lessen te krijgen vandaag. (*Opmerkingen. Gelach*)

De voorzitter: Mijnheer Bothuyné, normaal gesproken begin ik de vergadering hier altijd om 14 uur. Ik zal in het vervolg opletten hoe vaak u hier om 14 uur niet aanwezig bent. (*Applaus*)

Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik wil nogmaals herhalen dat het Vlaams klimaatbeleidsplan zoals het is goedgekeurd door de Vlaamse Regering, de resolutie uitvoert met veel overtuiging en ervan uitgaat dat de helft van de wagens in 2030 emissievrij moet zijn. Dat is wat de regering beslist heeft. Uiteraard zijn wij daar allemaal voorstander van en zullen wij uitvoeren wat er in de resolutie van het Vlaams Parlement staat.

Er is altijd al gezegd dat er twee soorten klimaatplannen zouden komen: eerst voor de periode 2020-2030, en dan een langetermijndoorsnee naar 2050. We hebben er inderdaad voor gekozen om beide uit elkaar te halen. Daar zit geen politiek kluwen of probleem achter; ik denk dat dat gewoon de hygiëne van de besluitvorming is.

Collega Danen, u vraagt hoe wij dat gaan halen, hoe wij op spoor gaan blijven. Dat is natuurlijk ook de inhoud van het Klimaatbeleidsplan. U weet dat daar tal van maatregelen in staan op het vlak van mobiliteit, en er is uiteraard goed samengewerkt met de bevoegde minister. Wat staat daar allemaal in? Ik kan een paar zaken opsommen, al kan ik hier niet tot in detail gaan. Ik verwijs naar de kilometerheffing, de lage-emissiezones, de laadpalen, de vergroening van de autofiscaliteit. Dat zijn allemaal zaken die natuurlijk ook verder uitgewerkt zijn in het Vlaamse Klimaatbeleidsplan.

Zoals collega Vandaele daarnet geformuleerd heeft, zijn we ook uitgegaan van technologieneutraliteit. Want de manier waarop je iets formuleert, kan natuurlijk ook een impact hebben op welke soort technologie je toelaat. Voor ons is het belangrijk dat de helft emissievrij is, en de manier waarop je dat haalt, is op zich minder belangrijk, omdat er in die technieken ook nog nieuwe inzichten zijn. Dat is ook wel van belang, denk ik.

Maar we zijn dus ambitieuzer dan Europa. We hebben heel uitdrukkelijk in ons regeerakkoord ingeschreven dat we niet aan gold-plating zouden doen; we hebben hier expliciet gekozen om dat wel te doen omdat juist de uitstoot van mobiliteit bij ons in Vlaanderen toch wel een serieuze impact heeft. Als we dus de doelstellingen willen halen, wat we willen doen, moeten we ook die ambitie hebben op het vlak van mobiliteit en verkeer.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, ik lees vandaag dat een vertegenwoordiger van Febiac zegt dat je niet naar 100 procent uitstootvrij kunt gaan omdat er te weinig steunmaatregelen zijn voor onder andere elektrische voertuigen. Maar op deze manier creëert u natuurlijk een vicieuze cirkel, want u zorgt dat er geen steunmaatregelen komen, u zorgt dat er geen dwang komt, en dus zullen ze er ook niet komen en blijven we nog een hele tijd gaande.

Ik wil er toch heel duidelijk op wijzen en heel duidelijk voor waarschuwen dat dit een soort nieuw kernuitstapscenario is. We nemen grote beslissingen, zodat de heer Vandaele kan zeggen dat hij sterk en milieuvriendelijk geweest is, en zodat de Vlaamse Regering kan zeggen dat ze straf is. Maar zodra ze uitgevoerd

moeten worden, krabbelen we terug en gaan we een soort van chicanerie organiseren, tegenstand organiseren, en vooral niets doen, om dan binnen tien, twintig of dertig jaar vast te stellen dat het niet gaat.

In dit geval is het nog dubbel erg, want niet alleen gaan we ondertussen geld geven aan een aantal lobby's die kunnen blijven verkopen. Het zal echter ook geld zijn van mensen die voertuigen kopen, die mobiliteit zoeken en die op een bepaald moment vast zullen zitten met een recent gekocht voertuig, waar ze veel geld aan gegeven hebben en dat niet meer dienstbaar zal zijn omdat het logischerwijze niet meer verantwoord is. De kans om die overgang dus geleidelijk, verstandig en op een sociaal verantwoorde manier te maken, moet u nu nemen, zodat er niet opnieuw gele hesjes terecht op straat komen staan. Deze Vlaamse Regering is die kans echter niet aan het nemen, want u blijft onduidelijkheid zaaien en een soort van geschipper met de kerk in het midden houden. Dat is niet verantwoord.

Mijnheer Vandaele, als u toch bedenkingen hebt bij biobrandstoffen, waarom schrijft u ze dan in godsnaam in die tekst? U mag er voor mijn part waterstof in zetten, maar schrap dan die biobrandstoffen, als u iets te vertellen hebt in deze regering. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over een Vlaamse Netflix ter ondersteuning van eigen Vlaamse producties

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, een nieuwe studie van Econopolis heeft het onder meer over de leefbaarheid van onze eigen Vlaamse audiovisuele producties. Een van de aanbevelingen uit de studie is dat er ruimte bestaat voor het oprichten van een Vlaamse Netflix. U beklemtoonde vorige week in de commissie dat u zo iets wel wilt aanmoedigen, maar dat u vooral wilt dat het initiatief uit de sector komt. Daar waren wij het ook mee eens. U ging er daarbij van uit dat een samenwerkingsmodel tussen de verschillende spelers, omroepen en distributeurs, eigenlijk in de maak was.

Gisteren lazen we dat Telenet, een van de grote dienstenverleners, afziet van zijn medewerking aan een gezamenlijk initiatief om een Vlaamse Netflix op te richten, maar dat Telenet het eigen product Play versterkt. De CEO van Telenet, John Porter, stelde zelfs dat de Vlaamse markt gewoon te klein is voor een streamingdienst op Vlaamse schaal.

Minister, ziet u na de mededeling van Telenet nog slaagkansen voor een Vlaamse Netflix, niet als initiatief van één van de spelers, maar als samenwerkingsverband tussen de verschillende omroepen en dienstenverleners?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik ga voorlopig enkel akte nemen van de uitspraken in naam van Telenet. Het is op dit ogenblik voorbarig om welke conclusie dan ook, waarover dan ook, te trekken. Daar zijn twee redenen voor. Ten eerste gaan de studie en de aanbevelingen die aan de verschillende mediaspelers werden voorgelegd, wel degelijk over meer dan alleen de Vlaamse Netflix of meer dan alleen uitgesteld kijken, zelfs al zijn dat twee belangrijke dingen daarin. Ten tweede loopt, zoals u weet, de termijn voor de bedrijven om eventueel een schriftelijk antwoord te geven op onze aanbevelingen na de rondetafel van vorige week, nog tot het einde van de maand.

Met andere woorden: ik wacht nog even af. Dan kunnen er grosso modo drie dingen gebeuren. Het kan zijn dat bepaalde bedrijven – en dat staat hun volledig vrij, zoals ik vorige week al zei – niet antwoorden of hun eigen koers willen varen, of dat er een aantal puzzelstukken door de verschillende bedrijven wel op tafel gelegd worden die niet passen. Ja, dan moeten wij daar ook akte van nemen. Het kan ook zijn dat we ergens tussenin eindigen en dat sommige antwoorden van een aantal bedrijven wel op elkaar aansluiten. Dan kunnen we daarmee verder. Onverhoopt zou inderdaad zijn dat de grotere groep, de zes dienstenverdelers en de zes zenders, allemaal samen een aantal antwoorden geven die in elkaars verlengde liggen. Dan nog, mijnheer Vandaele, zullen we moeten zien wat dat voor de sector zelf betekent, welke initiatieven men zou of zal nemen en wat de – wellicht bescheiden – rol van de overheid in dat geheel kan zijn. Ik denk dus dat het voorlopig beter is om even in alle rust te laten gebeuren wat er gebeurt en de formele positionering van alle betrokken spelers af te wachten.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Dank u, minister. Wat de N-VA vooral bezighoudt, is dat er ook in de toekomst voldoende middelen zijn om kwalitatieve, eigen Vlaamse producties te maken. Dat is een sterke tak van een creatieve industrie. De Vlamingen hebben, dat weten we, een hoge waardering voor die eigen producties. Daarom hebben we destijds hier ook het decreet Signaalintegriteit goedgekeurd en hebben we ook de investeringsplicht opgelegd en verruimd. We zijn het met u eens, hoor, maar naar onze mening kunnen we als overheid niet veel verder ingrijpen dan dat. Het gaat uiteindelijk in hoge mate om afspraken en contracten tussen privébedrijven. De enige uitzondering hier is onze openbare omroep, de VRT. Daarover gaat mijn bijkomende vraag aan u. Welke rol acht u weggelegd voor de VRT in dit verhaal?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Het is inderdaad misschien het beste om even op de vlakte te blijven in dezen. Ik begrijp dat zeker.

Ik wil alleen maar zeggen dat ik het betreurt dat Telenet meteen al zijn engagement niet wil opnemen en dat ook verklaart. Dat zet één ding op scherp voor mij: Telenet is een dochter van een Amerikaans bedrijf en heeft dus weinig commerciële belangen om een front te vormen met andere Vlaamse bedrijven, om een sterke Vlaamse mediasector te hebben en een sterke Europese cultuur- en fictieproductie. Dat betreurt ik. Dat wil ik gezegd hebben. Dat is geen verwijt aan u, minister, verre van, maar dat betreurt ik.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Eind september heb ik een vraag gesteld in de commissie over die Vlaamse Netflix, omdat Medialaan daar toen mee naar buiten was gekomen. Medialaan zag het wel zitten om daarover te spreken met de andere actoren in het veld. U sprak toen over Netvlix, minister, wat mooi gevonden was.

U zei toen al dat we moesten wachten op die studie van Econopolis, die dan vorige week eindelijk naar buiten is gebracht. Vorige week heeft collega Lionel Bajart een vraag gesteld over één aspect van de studie. Nu stelt u, mijnheer Vandaele, een vraag over een ander aspect van de studie, nadat iemand uit de markt al gereageerd heeft. We gaan daar ten andere vrijdag op werkbezoek. We zullen daar misschien nog wat kunnen vernemen.

Hier vernemen we eigenlijk toch niks. Laten we nu eens wachten tot alle actoren gereageerd hebben – ik heb dat vorige week ook al gezegd – om dit dan te bespreken in de commissie op 6 december, samen met de studie die de VRT

heeft laten maken over haar economische waarde. Dan kunnen we al die studies samen bekijken en daar ten gronde over debatteren, want dit is eigenlijk een delicate kwestie in dat al delicate ecosysteem van de media. Ik vind niet dat we daar hier elke week over moeten debatteren, want het spijt me zeer: hier kun je daar geen grondig debat over voeren.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Ik sluit mij aan bij collega Brouwers, en ik neem ook akte van de verklaringen van Telenet, die ik zeer spijtig vind en die ik ook wel eigenaardig vind. De studie gaat over meer dan dat. Het gaat over oplossingen, maar vooral over samenwerking. Zeker in Vlaanderen zal een oplossing pas een goede oplossing zijn wanneer alle actoren er samen aan kunnen werken.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Het succes van een Vlaamse Netflix staat of valt natuurlijk met het aanbod van de VRT. Mijn fractie is niet bij voorbaat tegen het idee, maar we zullen natuurlijk nooit een project kunnen steunen waarbij de Vlaming moet betalen voor content van de VRT die nu gratis beschikbaar is via VRT NU. Het probleem van minder reclame-inkomsten van commerciële omroepen verdient een grondig debat en een grondige analyse, maar een oplossing mag uiteraard niet raken aan het kijkcomfort of de portemonnee van de kijker – dat heb ik hier vorige week ook al gezegd.

Minister Sven Gatz: Ik wil nog eens herhalen dat de mediamarkt in dit land een vrije markt is, of in elk geval grotendeels. Ik kom zo meteen terug op de rol van de openbare omroep. Er is vrijheid van ondernemen in dit land, en er is vrijheid van meningsuiting voor elke CEO in dit land. In die zin moeten we daar akte van nemen en moeten we – denk ik – onze rol bescheiden spelen en proberen om vooral als facilitator op te treden. Dat gebeurt op dit ogenblik met de Econopolis-studie, en we zullen bekijken in hoeverre er een bereidheid ontstaat bij alle spelers, of bij een significant deel van andere spelers, om in te gaan op de toch wel grotendeels interessante en positieve aanbevelingen van de studie.

De rol van de openbare omroep is enigszins anders, collega Vandaele. Zij wordt volgens de beheersovereenkomst geacht het ecosysteem mee te ondersteunen. De studie waar we het deze en vorige week over hadden, gaat daar dus ook van uit. De VRT zal daarin haar constructieve rol spelen, en ik weet dat er op dit ogenblik ook een aantal contacten zijn met verschillende spelers. Maar ook zij kan daar pas een doorslaggevende rol in spelen vanaf het ogenblik dat de 'coalition of the willing' groot genoeg zou zijn. Maar nogmaals: we zullen nog even moeten wachten – dat werd door collega Brouwers en collega Bajart al gezegd. Dat was vorige week ook zo aangekondigd.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister en collega Brouwers, we kunnen inderdaad wachten, maar Telenet doet dat duidelijk niet en lost een schot voor de boeg. Er is vaak gezegd dat de verschillende Vlaamse spelers moeten samenwerken om een zo groot mogelijk deel van de koek – het gaat dan ook over reclamemiddelen – bij ons te houden, en niet te laten wegvloeien naar de grote internationale spelers. Hier lijkt alvast één reddingssloep te kapseizen. Wij zijn in elk geval benieuwd hoe de stukken op het schaakbord de komende weken zullen bewegen, en of er een oplossing komt. Wat ons betreft, komt die oplossing er het liefst zonder dat wij daar als parlement in hoeven tussen te komen. Minister, ik denk dat u die mening deelt.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Wouter Vanbesien aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de betrokkenheid van de Vlaamse Regering bij de onderhandeling van het Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration (GCM) van de Verenigde Naties

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het standpunt van de Vlaamse Regering betreffende het Migratiepact

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Er zijn zo van die thema's, van die maatschappelijke tendensen, die we als regio of als land niet alleen aankunnen. Uiteraard is migratie er daar een van. Het is dus nodig en nuttig dat daar internationaal samengewerkt wordt om dit aan te pakken. Het is daarom een heel goede zaak dat er nu een Global Compact is, een internationale overeenkomst voor veilige, ordentelijke en gereguleerde migratie. Ondertussen is dat in het Belgisch parlement en in de Belgische regering een discussiepunt geworden. Er is geen eensgezindheid over.

Die overeenkomst heeft natuurlijk niet alleen een Belgische component. Er staan veel dingen in die ook effect hebben voor Vlaanderen en die ook met Vlaamse bevoegdheden te maken hebben. Het gaat over arbeidsmarkt, opleiding, sociale cohesie, bevordering van integratie, antidiscriminatie, en ga zo maar door. Het is dus logisch dat de Vlaamse Regering daarbij betrokken wordt. Ik heb begrepen dat dat ook gebeurd is, onder meer via het interfederale overlegplatform Multilaterale Coördinatie. Daar zat de Vlaamse Regering mee rond de tafel. Welk standpunt heeft de regering daar ingenomen?

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister-president, hier gaat het over de Global Compact for Migration, dat op 10 en 11 december wordt goedgekeurd in Marrakesh. Immigratiepact, zelfmoordpact: geeft u het kind maar een naam. Er worden nogal wat onwaarheden over verteld. Ik heb er een aantal gevonden, zoals ze letterlijk in het pact staan. Zo lezen we onder doelstelling 5 dat gezinshereniging nog gemakkelijker moet worden. Jaarlijks komen vijftigduizend mensen naar hier via gezinshereniging, maar dat moeten er nog meer worden. Onder doelstelling 8 staat dat collectieve uitzettingen verboden moeten worden. Onder doelstelling 11 staat dat illegaliteit niet strafbaar mag zijn en onder doelstelling 13 dat illegalen gratis advocaten en basisvoorzieningen moeten krijgen.

Dit pact is pure waanzin. En wat deden de N-VA en staatssecretaris Francken? Niets! De N-VA en Francken hadden geen bezwaar en zwegen op 29 februari tijdens de bespreking. De N-VA en Francken hadden geen bezwaar en zwegen op 4 juni tijdens de bespreking. De N-VA en Francken hadden geen bezwaar en zwegen op 12 september tijdens de slotbespreking. En op 12 september was er ook dat overleg tussen de Vlaamse en de federale overheid. En daarin lezen we dat u uw goedkeuring hebt gegeven. Zeg dat het niet waar is, minister-president Bourgeois, zeg dat het niet waar is.

Dat staatssecretaris Francken stoer tweet maar zwijgt tijdens besprekingen wanneer het er toe doet, dat weet iedereen. Maar dat u, die gekend staat voor uw degelijkheid en dossierkennis en als iemand die zijn stukken wel leest, dit pact heeft goedgekeurd, dat u namens de Vlaamse Regering en namens de N-VA uw fiat hebt gegeven, zeg dat het niet waar is, minister-president Bourgeois.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Heren, u bent beiden ervaren parlementsleden, u zou dus moeten weten dat migratie een federale bevoegdheid is, zelfs een uitsluitend federale bevoegdheid – zoals dat trouwens is opgenomen in het samenwerkingsakkoord.

Migratie behoort tot categorie 4. De toegang tot het rijk en de voorwaarden voor toegang tot het rijk zijn een uitsluitend federale bevoegdheid.

Volgens mijn informatie zijn er vier intrafederale overlegplatforms Multilaterale Coördinatie geweest. Op het eerste kon de ambtenaar van de Vlaamse Regering niet aanwezig zijn. Dat was ook niet erg want het ging over het mededelen van het ontwerp. Op de tweede volgende vergaderingen was hij wel aanwezig. Op de vierde vergadering was hij niet uitgenodigd.

Tussen die vergaderingen door is die ontwerp tekst bezorgd aan alle betrokken administraties en werd nagekeken of de voorstellen die erin vervat zitten compatibel zijn met het Vlaamse beleid. Mijnheer Vanbesien, het is niet zo dat heel wat zaken in dat pact betrekking hebben op Vlaamse bevoegdheden. Er zijn maar drie doelstellingen waarvan delen betrekking hebben op Vlaamse bevoegdheden, namelijk de doelstellingen 16, 17 en 18. Die zijn gescreend en ik hoor ook geen enkele opmerking van de interpellanten. Alle doelstellingen die daarin staan, sporen volledig met het Vlaamse beleid. Zij sporen ten eerste met het integratiebeleid, het belang van de taalverwerving, het aanleren van het Nederlands. Ten tweede sporen zij met het verwerven van de sociale normen die onze samenleving regelen. Ten derde is er de nadruk op rechten en plichten. Hetzelfde geldt wanneer het gaat over onderwijs of toeleiding naar een job – waar minister Muyters buitengewone resultaten haalt. Op al die vlakken zijn er geen problemen met betrekking tot de Vlaamse bevoegdheden.

Wanneer u opmerkingen hebt over de federale aangelegenheid, kan ik niet genoeg beklemtonen, mijnheer Van Grieken, dat u de deur naar hiernaast moet nemen. Het debat wordt daar nu gevoerd. U zou misschien best meteen vertrekken om daar uw stem te laten horen. U spreekt me aan als minister-president van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor het Vlaamse beleid. We hebben de onderdelen van dat pact gescreend en die sporen volledig met het Vlaams integratie-, inburgerings-, taalverwervings-, arbeidsmarktbeleid, enzovoort. (*Applaus bij de meerderheid*)

Wouter Vanbesien (Groen): Minister-president, ik ben heel blij dat u het pact alvast deels ondersteunt en dat u zegt dat het een goede overeenkomst is daar waar het met de Vlaamse bevoegdheden te maken heeft.

Ik vind dat u ook een stap verder mag gaan. U legt overigens die schroom om een uitspraak te doen over zaken waar we niet rechtstreeks voor bevoegd zijn, ook niet aan de dag op andere fronten, als het over internationale verdragen gaat. Het is belangrijk om de tekst die nu voorligt, die evenwichtig is, die pleit voor grensbewaking en voor een aanpak van mensenhandel en mensensmokkel, en die zowel de positieve als de negatieve gevolgen van migratie erkent, te ondersteunen. Men gaat in de Global Compact terecht uit van mensenrechten. Men zegt bijvoorbeeld dat migranten niet willekeurig mogen worden opgesloten, dat het belang van kinderen moet worden beschermd, dat arbeidsmigratie moet worden gevaloriseerd. Ik roep de Vlaamse Regering, en u als minister-president, op om deze volledige tekst mee te ondersteunen.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Voilà, minister-president Bourgeois, u krijgt complimenten van Groen. Groen is blij dat u dit pact steunt. Het ligt in de lijn van de N-VA-lijn en de lijn van de regering. U probeert zich ervan af te maken met: mijnheer Van Grieken, ga wat keffen bij het federale parlement,

want het heeft geen impact op onze Vlaamse bevoegdheden. Wel, artikel 31 zegt dat illegalen recht hebben op basisvoorzieningen. Kunt u uitsluiten, minister-president, dat illegalen, mensen die de wet overtreden, door dit pact recht zullen hebben op kindergeld, op een sociale woning, of zelfs – zo absurd zou het kunnen zijn – op een werkloosheidsuitkering?

U zegt dat ik het niet gelezen heb, en dat dit pact geen impact heeft op onze Vlaamse bevoegdheden. Ik lees dat 'De overheid moet toezien dat de media het goed menen met immigranten. Journalisten moeten opgevoed worden om positief te berichten over immigratie.' Media, dat is toch een Vlaamse bevoegdheid, denk ik dan. Het moet niet veel meer zijn om helemaal orwelliaans en '1984' te zijn: een verdrag dat gaat bepalen hoe de media aan berichtgeving moeten doen. Al denk ik wel dat u bij de VRT niet zoveel werk zult hebben om hen uitsluitend positief te doen berichten over de asielcrisis.

Minister-president, kunt u garanderen dat dit pact geen invloed heeft op onze Vlaamse bevoegdheden? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Ik kan heel kort zijn. Ik sluit me aan bij de minister-president. Mijnheer Vanbesien, mijnheer Van Grieken, dergelijke teksten zijn nooit zwart-wit. Er staan heel wat zaken in die ook u, mijnheer Van Grieken, zou ondersteunen, bijvoorbeeld met betrekking tot mensensmokkel en mensenhandel en dergelijke meer. Dat kunt u niet ontkennen. Wees daar eerlijk in.

Verder staan er inderdaad zaken in waar wij ons grote zorgen om maken, maar omtrent die problematieken en die zaken denk ik dat het verstandig is om de discussie te laten liggen waar ze thuishoort, en dat is inderdaad op het federale niveau. Daar zullen wij in elk geval binnen de Federale Regering onze mening zeggen. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): De minister-president heeft de bevoegdheden juist gelegd waar ze moeten liggen, wat het Compact betreft. Als we de afgelopen jaren één les hebben geleerd, is het dat we als landen moeten samenwerken, zelfs als continenten, als landen van herkomst, transit en bestemming, om de problematiek waarmee we geconfronteerd worden in ons land, in Europa en daarbuiten, aan te pakken. In een kader van polarisatie zal inderdaad de ene dit er gaan uitlichten en de andere dat. Maar globaal gaat dit over een kader om op wereldniveau een actuele problematiek, die ook een problematiek is van de volgende jaren, te gaan aanpakken, zonder dat men zich nu tot iets verbindt, maar het is wel een kader. En dat hebben we nodig.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Wie voor een veilige en ordentelijke organisatie van migratie is, zou dit pact moeten steunen, niet omdat het alle vragen beantwoordt, en eigenlijk ook niet omdat er hier in Vlaanderen veel zal veranderen, maar wel omdat het pleit voor internationale samenwerking, en vooral ook omdat het die landen van herkomst voor hun verantwoordelijkheid plaatst. Ik vind het dus wel bijzonder jammer dat de N-VA hier met dubbele tong spreekt. Ofwel zet je een stap vooruit in de internationale aanpak van migratie en pleit je voor menselijke en veilige oplossingen, ofwel ga je je profileren op de kap van dit probleem, en dat vind ik echt onverantwoord.

Minister-president Geert Bourgeois: Opnieuw wordt het debat heel onzuiver gevoerd. Ik herhaal dat Vlaanderen op geen enkele manier enige bevoegdheid

heeft inzake migratie. Ik heb dus ook niet gezegd, collega Vanbesien, dat ik het pact steun. Ik heb ook niet gezegd dat de Vlaamse Regering dit goedkeurt. Ik heb zelfs niet gezegd dat ik dit ter goedkeuring zal voorleggen aan de Vlaamse Regering, omdat die ter zake geen bevoegdheid heeft.

We hebben kennis genomen van de onderdelen die betrekking hebben op de Vlaamse bevoegdheden. Inderdaad, collega Van Grieken, die hebben geen impact op ons beleid. Wij voeren ons beleid: van zodra mensen binnen zijn in dit land – nogmaals: het is een exclusieve federale bevoegdheid – treden er enkele aspecten van de Vlaamse bevoegdheidsdomeinen in werking, op het vlak van integratie, van onderwijs, van toeleiding tot een job enzovoort. We hebben dit laten screenen en er zijn geen problemen. Zo niet zouden wij aan de Federale Regering hebben laten weten welke punten daarmee niet in overeenstemming zijn, wat dus niet het geval is.

Collega's, ik hoor tal van opmerkingen van partijpolitieke aard. Voor zover nodig wil ik er nog eens op wijzen dat ik hier niet sta als weliswaar overtuigd lid van de N-VA, maar wel als minister-president, en dat ik antwoord over het Vlaamse beleid en over de Vlaamse bevoegdheden, en dat het pact zoals het nu voorligt, in zijn beperkte onderdelen die betrekking hebben op onze bevoegdheden, geen problemen doet rijzen. Wat niet belet dat ik vind dat het veel belangrijker zou zijn dat er op het Europese vlak een echt beleid wordt gevoerd, veeleer dan een pact te sluiten waarover discussie bestaat – Is het bindend? Is het niet bindend? Moet je het opvolgen? Moet je het implementeren of niet? Ik denk dat we nu nood hebben aan een sterk Europees beleid. Waar dat kan, pushen wij daar ook toe, maar u weet allemaal hoe ontzettend moeilijk het is om de Europese Unie op dat vlak op één lijn te brengen.

Gelet op onze bevoegdheid met betrekking tot integratie, vinden wij het belangrijk dat de EU – u kent de visie die de Vlaamse Regering heeft ontwikkeld met betrekking tot de EU – daaromtrent een verantwoordelijkheid heeft. Maar laat ons de debatten zuiver voeren. Het probleem doet zich voor op het federale niveau. Het is aan premier Michel om tot een standpunt te komen van de Federale Regering. Het zal niet de Vlaamse Regering zijn die op dat vlak zal interveniëren.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Minister-president, nu bent u in uw tweede tussenkomst zo ver mogelijk van dat verdrag gaan staan als u maar kunt. In landen als Hongarije, Polen en Oostenrijk, waar de populisten aan de macht zijn, is men beginnen te schieten op deze Global Compact voor migratie. Men verzint er verhalen over, men maakt er een schrikbeeld van in de hoop daar stemmen mee te winnen. De N-VA doet daaraan mee terwijl een wereldwijde samenwerking om mistoestanden tegen te gaan en migratie op een goede manier te reguleren heel noodzakelijk en heel dringend is. *(Rumoer)*

Dus alstublieft, stop met de populisten na te lopen en neem verantwoordelijkheid. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Beste vrienden van de N-VA, het doet zeer te moeten vaststellen dat de Vlaamse N-VA-regering op dezelfde lijn zit van de Merkels en Macrons van deze wereld. Daarom, minister-president, mijn oproep: u hebt nog twintig dagen tijd, doe zoals Amerika, doe zoals Australië – immigratielanden –, doe zoals Oostenrijk en Hongarije, doe zoals Polen, Kroatië, Tsjechië en Slowakije, geef een signaal, trek die Theo Francken aan zijn oren, teken dit pact niet, want dit pact betekent het begin van het einde van Europa zoals we dat vandaag kennen. *(Rumoer)*

Heren van de N-VA, wees toch kalm. Als u toch iets wilt tekenen, teken dan niet dat pact, maar teken onze petitie stopmarrakesh.com. 40.000 ongeruste Belgische burgers hebben dit pact al ondertekend. Stop met die waanzin, stop dit pact nu het nog kan. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het overleg tussen de federale overheid en de deelstaten met betrekking tot de energienorm

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Collega's, minister, de energienorm is voor ons een heel belangrijk item als we het hebben over onze betaalbare energiefacturen.

Ten gevolge van de omstandigheden tijdens de voorbije dagen en weken heeft de premier zijn schouders gezet onder het doel om tegen de verkiezingen, laat ons zeggen tegen Pasen 2019, een energienorm te behalen. Als we het over energienormen hebben, weten we allemaal dat het erom gaat dat alle onderdelen niet duurder mogen zijn dan in de ons omringende buurlanden. Het gaat dan zowel om de taksen als om de netkosten en de leveringsprijs.

Volgens Eurostat zijn we met betrekking tot de netkosten, zowel distributie als transport, de duursten. Met betrekking tot de taksen staan we volgens Eurostat op de derde plaats. De industrie klaagt al langer. Ik heb dit al vele keren aangekaart. De industrie betaalt hier tot 14 procent meer dan in de ons omringende landen. Dit blijkt ook uit de studies van PricewaterhouseCoopers en Deloitte. Als we naar de huidige marktprijzen kijken, is het beeld voor de gezinnen wat diffuser. Een paar weken geleden heb ik iedereen aangeraden de app electricityMap te downloaden. Iedereen kan dan zelf zien dat we drie keer meer betalen voor de levering dan in de omliggende landen. We zitten hier immers met een loopflow. Dit betekent dat we eigenlijk betalen voor de Duitse Energiewende. We betalen de investeringen voor de interconnectie.

Minister, premier Michel wil hier iets aan doen. Ik weet dat we een verzameldecreet hebben goedgekeurd waarin een aantal aspecten hiervan zijn weergegeven. Mijn vraag is vrij eenvoudig. Indien premier Michel deze oproep doet, verwacht ik dat hij ook met u overleg pleegt. Hebt u recent overleg met de premier gehad en, zo ja, waarover hebt u dan overlegd?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Voorzitter, eerst en vooral heeft de Vlaamse Regering al een vrijstelling voor de kosten van hernieuwbare energie voor energie-intensieve bedrijven ingevoerd. Bovendien hebben we recent snel en doordacht een supercap ingevoerd. Die supercap is van kracht, wat betekent dat bedrijven in oktober 2018 een dossier konden indienen. Vanaf januari 2019 zal het in Vlaanderen georganiseerde systeem van de supercap in werking treden. De aanmeldingsprocedure in verband met de supercap bij de Europese Commissie loopt. Dit is op dit moment hangende. Heel energie-intensieve bedrijven zullen niet langer onder de quotumplicht vallen, maar zullen jaarlijks een bedrag aan het Energiefonds moeten betalen.

Mijnheer Gryffroy, we hebben de energienorm in Vlaamse regelgeving gegoten. U hebt dat decreet op 7 november 2018 zelf mee goedgekeurd. In dat decreet heeft de Vlaamse overheid belangrijke stappen gezet. Ik vind het uitstekend dat de Federale Regering hier nu ook aan begint te werken. Dat staat trouwens in het federaal regeerakkoord, maar ook in het Energiepact dat we met de federale

overheid en met de andere gewesten hebben afgesloten. De verschillende regeringen van dit land hebben dat goedgekeurd. De Vlaamse Regering heeft het Energiepact omgezet in een concreet actieplan, namelijk het Vlaams energie- en klimaatplan.

Ik wil heel concreet op uw vraag antwoorden. Ik heb in Het Laatste Nieuws gelezen dat er vorderingen zijn, maar voorlopig heb ik in verband met dit dossier nog geen enkele uitnodiging tot overleg of teksten ontvangen waarover we ons in Vlaanderen zouden kunnen buigen.

Andries Gryffroy (N-VA): Begin november 2018 hebben we het verzameldecreet goedgekeurd. Daar staat duidelijk in dat in samenwerking met alle regulatoren voor 15 mei 2019 een rapport moet worden opgesteld. Dat rapport over de energienorm moet echter pas tegen 1 september 2019 worden opgeleverd. Premier Michel heeft beloofd voor de verkiezingen met iets te zullen afkomen. Ons rapport zal echter pas tegen 1 september 2019 klaar zijn. Zou het niet handiger zijn dit naar voren te schuiven, zodat ons rapport niet tegen 1 september 2019 maar, bijvoorbeeld, tegen 1 april 2019 klaar is? Op die manier zouden we het als een onderdeel van het Vlaamse energienormbeleid aan premier Michel kunnen geven. Hij zou dan over het geheel kunnen waken en alle onderdelen kunnen bekijken, om na te gaan hoe hij de energienorm kan halen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de energienorm is een belangrijk onderwerp. Het stond centraal in zowel het Vlaamse als het federale regeerakkoord. We hebben hier ook al een kaderdecreet goedgekeurd, en dat is positief, maar de situatie op de energiemarkt is van die aard dat we het schema moeten versnellen.

Minister, wij vragen u om dit te agenderen op het Overlegcomité. Als er mededelingen worden gedaan in de krant, ga ik ervan uit dat de federale collega's ook teksten klaar hebben om van de energienorm werk te maken. We staan daar kamerbreed achter. Ik hoop dus dat u dit onderwerp nadrukkelijk wilt agenderen op het Overlegcomité.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Collega's, natuurlijk is iedereen voor een zogenaamd 'level playing field'. Ik stel vast dat er vaak wordt gesproken over de energienorm, over 'supercap', over 'carbon leakage'. Het zijn allemaal instrumenten die ervoor zorgen dat energie-intensieve bedrijven minder betalen voor hun energie.

Minister, hoe voorkomen we dat de consument daar de dupe van wordt? Iemand betaalt de factuur en de kosten die die grote bedrijven uitsparen, worden altijd afgewenteld op de consument. Dat zou ik koste wat het kost willen vermijden. Hoe gaat u dat vermijden?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Mijnheer Gryffroy, u zult ongetwijfeld weten dat we nu al in een pre-electorale fase zitten en dat de beloftes die worden gedaan door onder meer minister Michel, en ook door andere ministers, passen in een verkiezingsperiode.

Ik ben het met u eens dat we voor een energienorm, waarvoor wij hier al langer vragende partij zijn, een beetje vlugger moeten gaan en niet moeten wachten tot het rapport van september klaar is. Ik vrees anders dat de belofte van minister Michel voor vijgen na Pasen zal zorgen.

Ik wil ook de opmerkingen van collega Danen steunen. Wie gaat de factuur opnieuw betalen? U weet net zo goed als ik – en dat past niet echt in deze vraag – dat de Vlaming enorm veel betaalt in zijn factuur. Minister, vooraleer u weg bent uit dit parlement, moet u een tandje bijsteken. U hebt altijd beloofd om de factuur voor de consument betaalbaar te houden. Ik wil u aan uw belofte houden.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Sintobin, ik ben niet van plan om uit het parlement weg te gaan. Ik ben zelfs kandidaat bij de volgende parlementsverkiezingen om hier als parlements lid terug te keren. U hoeft mij dus nog niet te missen. In mei 2019 zal ik op de West-Vlaamse lijst staan en hoop ik opnieuw een collega te worden, als u zich tenminste kandidaat stelt.

Mijnheer Gryffroy, u weet dat ik daar heel bezorgd om ben. U weet trouwens ook dat ik daarmee bezig ben, maar dat ik er een gloeiende hekel aan heb dat een federale minister, zelfs al is hij een eerste minister, zegt dat ik mij hier in het Vlaams Parlement moet komen verantwoorden voor uitspraken die de federale eerste minister heeft gedaan. Ik heb daar eerlijk gezegd een gloeiende hekel aan. U weet dat trouwens, maar u doet mij graag af en toe eens de duivel aan. *(Opmerkingen van Andries Gryffroy)*

Neen, dat is uw taak als parlements lid. Ik neem u dat zelfs niet eens kwalijk. U hebt de taak om mij te ondervragen, maar ik zou liever hebben dat u aan uw collega Bert Wollants in het Federale Parlement vraagt om morgen daarover de federale premier te ondervragen. Ik heb op het Vlaamse niveau gedaan wat ik moest doen. Ik heb al vaak contacten gehad met het bedrijfsleven, met de actoren op het terrein die me telkens opnieuw hetzelfde zeggen: Vlaanderen doet wat het moet doen, maar het is de federale overheid die een aantal zaken nog niet heeft gedaan.

Ik ben ook heel blij en heel tevreden dat het federale niveau eindelijk ook in gang schiet, wat we afgesproken hebben in het Energiepact. Wij hebben het Energiepact gemaakt. Het heeft wat lang geduurd voor we het hebben uitgevoerd omdat er discussie tussen partijen was. Wij hebben onmiddellijk gedaan wat we moesten doen: een supercap gemaakt en de maatregelen genomen die we moesten nemen. Nu zegt men dat ik wel maatregelen heb genomen maar mijn federale collega nog niet. Ik ben niet de behoeder van het federale niveau.

Het zijn de federale parlementsleden die de Federale Regering moeten bevragen. De Vlaamse minister hoeft dat niet te doen. Ik heb daar eerlijk gezegd geen goed gevoel bij.

Agenderen op het Overlegcomité? Mijnheer Bothuyne, ik stel voor dat ik contact opneem met mijn collega en de teksten opvraag. Dan zouden we misschien al een stukje verder zijn. Dan kunnen we al kijken wat hun werkelijke bedoeling is.

Mijnheer Danen, ik sta voor 100 procent op uw lijn dat de consumenten de dupe niet mogen zijn. Ik vind ook dat we ervoor moeten zorgen dat de factuur betaalbaar blijft en moet dalen. Ook op het Vlaamse niveau moeten we daarvoor doen wat we moeten doen, maar voor de prijzen op de elektriciteitsmarkt kunt u moeilijk de Vlaamse minister verantwoordelijk stellen. U weet dat er andere zaken meespelen.

Ik begrijp uw bezorgdheid en ik zal overleg plegen met mijn collega's op het federale niveau om ze verder aan te sporen om werk te maken van de energienorm.

Andries Gryffroy (N-VA): Dat u niet tevreden bent met een dergelijke persmededeling van de premier, kan goed zijn. Dat ik u daarmee de gordijnen injaag, daar lig ik ook niet wakker van. Wat ik wel weet, is dat de burger wakker

ligt van de 185 euro per megawattuur die hij momenteel betaalt doordat we een systeem financieren om de Duitse Energiewende te betalen. Dat is zeer complex, maar het is een feit dat de prijs omhooggaat.

Wat hebben we via het decreet van begin november goedgekeurd? Dat we het eerste rapport zullen krijgen op 1 september. Wel, beste collega's, ik doe een oproep om via een voorstel van decreet deze datum te vervroegen. Waarom moeten we met deze situatie, met deze winter en deze prijzen, wachten tot 1 september om een rapport te krijgen? Waarom vragen we niet aan de regulator om minstens de Vlaamse onderdelen van de energienorm naar voren te trekken en deze al begin april op te leveren? Ik sta er voor open om dit voorstel van decreet te maken met alle andere collega's. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de onteigeningen voor Spartacuslijn 1 (sneltram Hasselt-Maastricht)

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de vooruitgang van Spartacuslijn 1, de sneltram tussen Hasselt en Maastricht

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Voorzitter, minister, dames en heren, 'de processie van Echternach', we kennen allemaal die uitdrukking. Deze is zeker van toepassing op dit Spartacusdossier. In mensentaal uitgedrukt, gaat het over een sneltramverbinding tussen de twee Limburgse hoofdsteden, Hasselt aan de ene kant en Maastricht aan de andere kant.

De klad zat in dat dossier en het heeft terug een impuls gekregen. Die verdienste komt u toe, minister. U hebt namelijk in 12 miljoen euro voorzien voor onteigeningen in het kader van de realisatie van dit sneltramproject. Wat moeten we begrijpen onder die 12 miljoen euro? Het gaat hier niet over de spoorovergangen in Diepenbeek en Bilzen. Is dat het totale bedrag of is het een deel van een nog groter geheel dat nodig is om de onteigeningen te kunnen financieren?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord

Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, minister, ik sluit me aan bij de heer Keulen en wil nog eens het belang van Spartacus onderstrepen. Ik ga daarin verder dan lijn 1 en ga naar de totaliteit van het Spartacusplan. Als we basisbereikbaarheid in alle delen van Vlaanderen willen realiseren, dan zal daar in Limburg een Spartacusplan voor nodig zijn, want anders zijn die hoofdlijnen totaal niet ter beschikking.

U vindt in ons een medestander om het dossier vooruit te laten gaan. Ook toen lijn 1 even in het slop zat, hebt u in ons een medestander gevonden om tot een oplossing te komen. We zijn daar blij om en we zijn ook blij dat er in 12 miljoen euro wordt voorzien voor onteigeningen, want men moet eens durven stappen vooruit te zetten. Als men blijft afwachten, zal men nooit ergens komen.

Ik word alleen een beetje ongerust als ik de bemerkingen van het Rekenhof van vorige week lees, dat zegt dat het plan van aanpak ontbreekt. Ook gisteren in de commissie Financiën was er nog de bemerking van de voorzitter die zei dat het allemaal wat concreter moet worden gemaakt. Het investeringsprogramma moet

aan de beleidsbrief worden gekoppeld zodat het allemaal wat duidelijker wordt voor de parlementsleden. Op die manier krijgen we meer zicht op hoe en wanneer die 12 miljoen euro zal worden besteed.

Minister, hoe zult u ervoor zorgen dat dit plan vooruitgaat en dat die 12 miljoen euro snel kan worden vastgelegd en uitbetaald zodat die lijn 1 alleszins al verder kan?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We zijn al een hele tijd in nauw overleg met de Nederlanders. We begeleiden op permanente basis heel het proces over Spartacus, en die relaties lopen zeer goed. Heel concreet over dat bedrag van 12 miljoen euro: vóór 2014 zijn we al begonnen met onteigeningen, vooral enkele woningen en voor een beperkt bedrag, namelijk 2 miljoen euro. Dan is er de hele historiek van de Wilhelminabrug gekomen en de onzekerheid over het hele dossier. Het proces is toen stilgelegd. Dat maakt dat er nog ongeveer ten bedrage van 9 miljoen euro onteigeningen moeten gebeuren. Dit zijn wel cijfers uit 2014. Vandaar komt dat bedrag van 12 miljoen euro. Er zit een buffer in, inclusief kosten, juridisch advies, communicatie, opmetingen, en ook eventueel het aandeel van De Lijn in de spooroverwegen voor Bilzen en Diepenbeek.

We willen er heel concreet werk van maken wanneer we eenmaal duidelijkheid hebben over het bestemmingsplan aan Nederlandse zijde – en u weet dat daar momenteel een beroepsprocedure loopt. Hebben we finaal beslag eind dit jaar, ten laatste begin volgend jaar, dan kunnen we vanaf dat moment ook starten met die onteigeningen. Dat zijn er wel drie- à vierhonderd. Dat zijn gelukkig weinig woningen, maar vooral heel veel onbebouwde kleine perceeltjes die we moeten onteigenen. We willen eind 2019 klaar zijn met de minnelijke onteigeningen. Reken op 2020 voor we de juridische onteigeningen rond hebben. Heel dat dossier is en blijft wel gevat door wat onzekerheden, dat weet ik, maar als dat een struikelblok vormt, dan moeten we in Vlaanderen nergens meer aan beginnen of nergens nog een schop in de grond stoppen, want er zijn altijd wel onzekerheden. Maar wij zijn met Spartacus 1 en 2 de belofte aangegaan dat Limburg een extra hoogwaardig openbaar vervoer krijgt. Wij zullen die belofte gestand doen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Ik heb twee bedenkingen en een volgende vraag. Er is uiteraard nog wat discussie over de tracékeuze in hoofdstad Hasselt. Toekomstig burgemeester Steven Vandepuut wil dat tracé buiten de Heilig Hartwijk houden, en daar kan men met een open geest ook wel uit raken.

Het verhaal van de spoorwegovergangen in Bilzen en Diepenbeek is natuurlijk wel zwaarder qua budgettaire impact. Niet al die overgangen hebben met Spartacus, met de sneltram, te maken. In Bilzen, bijvoorbeeld, valt de Lambertuslaan buiten dat bestek.

19,8 miljoen euro: daarover gaat mijn concrete vraag, minister. Infrabel heeft u benaderd met een voorstel omtrent alternatieve financiering voor die kleine 20 miljoen euro. Wat moeten we ons voorstellen bij die alternatieve financiering ter waarde van 19,8 miljoen euro? Wat behelst het voorstel van Infrabel precies?

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

Lode Ceysens (CD&V): Ik begrijp dat die 12 miljoen euro dus niet alleen voor onteigeningen zijn voorzien en misschien staaft dat dan het statement van de voorzitter dat dat in de toekomst aan elkaar zou kunnen worden gelinkt zodat dat voor ons duidelijk is. Maar voor alle duidelijkheid, we zijn het ermee eens dat die middelen daarvoor voorzien worden. Dat lijkt ons op zich een heel erg goede zaak.

Intussen blijven we wel met een aantal andere neveneffecten zitten. Ik zie dat u heel ambitieus in de onteigeningen bent. Als u erin slaagt om eind 2019 de minnelijke en eind 2020 de gerechtelijke onteigeningen klaar te hebben, dan zal ik u of uw opvolger daarvoor persoonlijk feliciteren, want dan is er goed gewerkt. Maar wat me vooral zorgen baart, en de heer Keulen heeft er al naar verwezen, zijn de spoorovergangen. Ik had graag van u een stand van zaken gekregen wanneer we daarin licht aan het einde van de tunnel kunnen zien.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Dank u voor uw antwoorden, minister. Ik denk dat u ook in onze partij grote steun vindt voor Spartacus. Maar ik denk dat we inderdaad de lokale bekommernissen van de stadsbesturen niet mogen vergeten. Het is goed dat u extra budget voorziet voor die onteigeningen. Ik denk ook dat het overlegmodel met de lokale besturen mag worden geïntensifieerd zodat we het draagvlak kunnen creëren dat absoluut nodig is om die verschillende lijnen te realiseren. Daarom vraag ik u echt met aandrang om via uw administratie de overlegvergaderingen te intensifiëren om die lokale bekommernissen zo snel mogelijk opgelost te krijgen.

De voorzitter: De heer Danen, uit Bilzen, heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Met het voortschrijden van het dossier duiken er inderdaad telkens nieuwe hindernissen op. Ik stel vast dat een aantal nieuwe besturen nieuwe vragen stellen, zonder dat ik daarmee wil zeggen dat ze ervoor of ertegen zijn. De toekomstige burgemeester van Hasselt heeft inderdaad gezegd dat hij de trajectkeuze binnen de stad Hasselt wil herbekijken. U of mijnheer Keulen zei daarnet dat we daar ook uit zullen raken, maar moeten daar dan niet nieuwe RUP's voor gemaakt worden waardoor we het project weer een paar jaren naar achteren schuiven?

De voorzitter: Mevrouw Jans, uit Hasselt, heeft het woord.

Lies Jans (N-VA): Minister, u weet goed genoeg dat N-VA Hasselt en N-VA Limburg grote voorstanders zijn van het verbeteren van het openbaar vervoer in Limburg. Spartacus is daar zeker een onderdeel van. Wat tracéwijzigingen of mogelijke wijzigingen aan het traject of de RUP's of aan wat dan ook betreft, denk ik – en ik ben blij dat de heer Keulen het zegt – dat we alles met een open geest moeten bekijken. Als we het traject in Hasselt bekijken, is het zeer belangrijk dat we de impact op de omgeving en op de inwoners tot een minimum beperken. Daarvoor moeten we met spoed – mijnheer Beenders, ik volg u daarin – rond de tafel gaan zitten.

Een ander belangrijk aspect zijn de overwegen. Daar zou ik ook graag wat meer uitleg over krijgen, minister, vooral omdat ik het gevoel heb dat de Federale Regering en Infrabel aan het uitzoeken zijn hoe ze de kosten van het sluiten van de overwegen op Vlaanderen kunnen afwentelen. We moeten ervoor zorgen dat we de federale taken niet met Vlaamse middelen gaan uitvoeren. Ik ga ervan uit dat u ook die houding aanneemt. Ik hoop dus dat dat absoluut geen impact zal hebben op het budget van de elf Vlaamse spoorprioriteiten.

Minister Ben Weyts: Ben Weyts, uit Dworp, op een luttele 150 kilometer van Hasselt. Desondanks ben ik begaan met de problematiek, in die mate zelfs dat de toekomstige burgemeester mij al rondgeleid heeft om zijn concrete bezorgdheden over dat tracé te duiden.

Het gaat heel concreet om een tracé op openbaar domein. Dat wil zeggen dat er geen RUP's aangepast hoeven te worden. Er moet wel een aangepaste aanvraag tot omgevingsvergunning worden ingediend, maar dat is nog niet gebeurd. Dat is op zich niet problematisch, maar ik begrijp de bezorgdheid. Het gaat om het

doorkruisen van een woonwijk. Ik denk dat we daar met een open geest over kunnen spreken. Ik heb mijn administratie althans die opdracht gegeven.

Over de overwegen is er een hele discussie ontstaan. Infrabel is destijds enkele engagementen aangegaan met betrekking tot de overwegen in Bilzen en Bierbeek, maar is daarin nu een beetje aan het terugkrabbelen. Vervolgens is er geopperd dat er alternatieve financiering kan worden gevonden als een hele lijst van Vlaamse spoorinvesteringen zou worden geschrapt. Ik denk niet dat u daarmee akkoord zult kunnen gaan. Het zou gaan om het schrappen van de geplande investeringen op lijn 15, Mol-Hasselt, op lijn 18, Hasselt-Neerpelt, op lijn 204, Gent-Zelzate – en zo kan ik er nog wel enkele opnoemen. Het gaat om een totaal bedrag van 20 miljoen euro. U begrijpt dat er nog overleg en onderhandelingen nodig zullen zijn en dat ik niet zomaar zal beslissen om deze of gene spoorinvestering te schrappen ten voordele van die spoorwegovergangen. Dat maakt alleszins nog het voorwerp uit van verder overleg en bespreking. Zoals steeds zal ik de belangen van Vlaanderen vakkundig verdedigen.

Marino Keulen (Open Vld): De daad bij het woord voegen is altijd het punt waarop politici worden afgerekend. Dat heet dan: onze geloofwaardigheid. Het is belangrijk dat we dat dossier uit het slop halen en ook realiseren. Dat is goed voor de duurzaamheid, voor de mobiliteit en voor heel Limburg.

Wat die spoorovergangen betreft, zeggen wij samen met u 'njet' als spoorinvesteringen schrappen het alternatief is. Laat dat duidelijk zijn. Tezelfdertijd moeten we ook eens nadenken over prefinanciering. Ik zeg prefinanciering, niet cofinanciering, gewoon om nu de dynamiek niet te laten stilvallen en ervoor te zorgen dat we doorbraken realiseren. Vandaag is de realisatietermijn gefixeerd op 2024. Het was aanvankelijk 2012, dan 2015 en nog later 2018. Ik herhaal, dit heeft te maken met onze geloofwaardigheid. Wat budgettaire orthodoxie betreft: met een prefinanciering help je de Federale Regering vooruit, maar je krijgt dat geld wel terug en dan kloppen de rekeningen evenzeer.

Lode Ceysens (CD&V): Minister, dank u wel. We kunnen hier nog een hele discussie voeren over wie wat moet betalen, maar feit is dat we in Limburg die lijnen wel degelijk nodig hebben en dat we vandaag alles in stelling aan het brengen zijn. Ik begrijp dat men in Hasselt ook aan het denken is aan alternatieven die niet te veel tijd hoeven te kosten. In dat geval kan dat uiteraard worden bekeken. We moeten er vooral voor zorgen dat een project als dit vandaag niet strandt door een welles-nietesdiscussie die we aan het voeren zijn met de federale overheid. Minister, ik zou durven erop aan te dringen – de tijd dringt – dat we daar binnen deze legislatuur nog een akkoord over krijgen met de federale overheid en dat niet nog eens voor ons uit schuiven, om dat in de volgende legislatuur nog eens te gaan herkauwen. Dan is het gevaar immers dat die 12 miljoen euro nog heel lang staat te wachten, en dat zou vooral voor Limburg een heel jammerlijke zaak zijn.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de mogelijke sluiting van de halte van De Lijn aan het station Brussel-Noord

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Annick De Ridder (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, in en rond het Noordstation zijn er natuurlijk al langer problemen. Die situatie is problematisch door de aanwezigheid van de transmigranten daar. Je moet er maar eens rondlopen en je weet voldoende. Recent is de toestand aan de perrons en de halte van De Lijn die zich onder het Noordstation bevinden, echter wel heel

schrijnend geworden. We zien dat daar voedselbedelingen gebeuren, die natuurlijk heel wat afval veroorzaken. We zien dat daar vervolgens niet behoorlijk wordt geпоетst, zodat ook hygiënisch ontoelaatbare toestanden ontstaan, en boven op al die feiten heb je ook nog eens ronduit veiligheidsincidenten en -problemen en wordt de doorstroming van het openbaar vervoer verhinderd. Minister, het zijn zowel de chauffeurs van De Lijn als – uiteraard – de reizigers die aan de alarmbel trekken. Het probleem is u bekend. Het is ook De Lijn bekend. Al eerder dit jaar heeft men aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gevraagd dat het met een oplossing zou komen, dat het ervoor zou zorgen dat deze schrijnende toestand wordt beëindigd, in het voordeel van de veiligheid en de leefbaarheid voor onze chauffeurs en onze talloze reizigers. Er is ook het probleem van de bouwvergunningsaanvraag die al enige tijd geleden is ingediend en waar nooit een antwoord op is gekomen. We lezen alleen de reactie van Pascal Smet dat dat niks zal oplossen.

Minister, welke stappen hebt u al allemaal gezet en welke stappen zult u nog ondernemen om een einde te maken aan deze situatie en om voor een structurele oplossing te zorgen met betrekking tot het Noordstation?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De problematiek is niet nieuw. Het is een busterminal ondergronds, met alle gevolgen van dien. Al vanaf het begin kon je toch bemerkingen maken. Het is er vrij donker en onveilig. Daarom hebben we al in 2014 alternatieven gezocht. We hebben vervolgens een vergunningsaanvraag gericht tot het Brusselse Gewest om het Noordplein voor het station te ontwikkelen. Nu is dat maar een verkommerde omgeving. Wij willen daar iets van maken, met haltes, en dus Vlaams geld investeren, meer dan 2 miljoen euro. Alleen hebben we nooit een antwoord gekregen op onze vergunningsaanvraag. Ondertussen is de situatie lamentabel, met zulke problemen dat de veiligheid en de hygiëne van onze passagiers én onze chauffeurs in het gedrang komen. In mei heeft directeur-generaal Kesteloot het Brusselse Gewest een brief geschreven met een smeekbede. Hij heeft geen antwoord gekregen. Vervolgens heb ik beslist dat nog eens te doen. Er is nu ook een formele deadline gesteld, want ook de chauffeurs zeggen dat het voor hen niet meer gaat. Wij zeggen dat, als er niet wordt ingegrepen, zowel op korte als op lange termijn, we de haltes zullen moeten herzien en enkel nog de mensen kunnen laten afstappen aan het Noordstation, dat we hen ergens anders zullen moeten laten opstappen. Op lange termijn willen wij dus een antwoord wat onze vergunning betreft, want dat is een zeer goede Vlaamse investering, die heel dat gebouw en die omgeving ten goede komt. Op korte termijn willen we dat de lokale politie, het lokaal bestuur en het gewest hun verantwoordelijkheid nemen op het vlak van veiligheid, op het vlak van hygiëne. Dat is het enige dat we vragen. We vragen dat al lang. Ik sta ter zake aan de zijde van mijn chauffeurs van De Lijn, van de reizigers van De Lijn. We zullen niet wachten tot het eerste slachtoffer valt.

Wanneer die deadline overschreden wordt, wanneer er geen antwoord komt, zullen wij ervoor zorgen dat de haltes worden aangepast. Dit tot onze grote spijt, maar we kunnen niet anders.

Annick De Ridder (N-VA): Minister, dat is alleszins een duidelijk antwoord. Dat betekent dat we deze week, wanneer de deadline verstrijkt, duidelijkheid zullen krijgen over de verplaatsing van die halte. Het is een spijtige zaak, maar ik begrijp volledig dat u helaas niet anders kunt.

Ik wil graag nog iets kwijt over de situatie en de verantwoordelijkheden daar. Het is overduidelijk dat de lokale PS-baronieën daarin een verpletterende verantwoordelijkheid dragen, minister. Ze organiseren nachtopvang. Ze treden niet op

tegen de aanwezigheid en overlast van de transmigranten daar. Ze faciliteren of staan oogluikend toe dat daar voedselbedelingen worden georganiseerd op onmogelijke plaatsen. Ze creëren daar een werkelijke aanzuigplek, een soort van migratiehub in het centrum van Brussel. En als er dan problemen opduiken, ho maar, dan is het plots de verantwoordelijkheid van de politie, van federaal minister van Binnenlandse Zaken Jambon. Dat vind ik werkelijk aberrant. Minister, wat is daarover uw mening?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, misschien kunt u het initiatief nemen om een rondetafel te organiseren. Iedereen die de actualiteit volgt, ziet wat er gebeurt, maar ziet vooral ook de miserie. Hoe hou je het leefbaar? Hoe hou je het veilig? Hoe hou je het proper? Maar je ziet ook mensen in nood. Je moet daarover rond de tafel gaan zitten met alle beleidsverantwoordelijken. Nu wordt er voor een stuk een politiek spel gespeeld.

De mensen willen inderdaad dat het veilig en hygiënisch is, maar zien aan de andere kant ook die nood. De politici zouden daarin moeten handelen als grote mensen. Iedereen zou moeten proberen om, vanuit zijn taak, vanuit zijn verantwoordelijkheid rond de tafel te zitten, knopen door te hakken en naar structurele oplossingen te gaan.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Ik wil graag aansluiten bij het betoog van de heer Keulen. Mevrouw De Ridder, ik heb inderdaad de indruk dat sommigen dit dossier dankbaar aangrijpen om een spel te spelen in plaats van het probleem op te lossen.

Minister, het siert u dat u inzit met het welzijn van de chauffeurs en de reizigers van De Lijn. Zij moeten op een deftige manier hun job kunnen uitoefenen en op een comfortabele manier de bus kunnen nemen.

Maar als u brieven schrijft naar verantwoordelijke overheden – en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is zeker zo'n verantwoordelijke overheid, net als de lokale politie – dan schrijft u het best ook eens een brief naar minister Jambon, bevoegd voor de federale spoorwegpolitie, en dan schrijft u het best ook een brief naar staatssecretaris voor Asiel en Migratie Francken. Want zij hebben wel degelijk hefboomen in handen om de situatie daar op te lossen. Zij dragen daarin een belangrijke verantwoordelijkheid.

Ik sluit mij dus aan bij de suggestie van collega Keulen: breng dan ten minste iedereen rond de tafel, in plaats van er een soort van pingpongspel van te maken waarbij niemand gebaat is.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Er is een probleem van properheid en veiligheid rond en in het Noordstation. Dat is zo. Ik hoor u een aantal zaken zeggen. U zegt: 'Wij willen oplossingen. Sinds 2014 hebben wij een bouwaanvraag ingediend.' Ik hoorde gisteren de Brusselse minister op de Brusselse media zeggen: 'We hebben niets ontvangen. We weten van niets.' Mevrouw De Ridder zegt: 'Het is de schuld van de PS die daar opvang organiseert.' Ik hoor tegelijk in Brussel zeggen: 'Het is de schuld van de federale overheid, die niets doet.'

En wat is de realiteit? Wat is het effect? Dat Brusselaars of Vlamingen die naar Brussel pendelen, voortaan te voet zouden moeten gaan van Rogier naar het Noordstation.

Mijn oproep is, net zoals de twee voorgaande collega's: schrijf geen brieven, maar ga samenzitten. Zoek samen naar een oplossing. Want het verplaatsen van een bushalte is niet de oplossing voor het probleem dat zich nu voordoet.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, ook voor ons staan veiligheid en hygiëne voor het personeel en de klanten centraal. Maar we moeten ook de oorzaak durven benoemen. Men fietst er hier een beetje omheen.

Mevrouw de Ridder, het gaat niet over de aanwezigheid van transmigranten. Het gaat over de aanwezigheid van grote groepen illegalen. En daarin hebben uw partij, uw ministers, wel degelijk een verantwoordelijkheid. Minister Jambon is inderdaad verantwoordelijk voor de spoorwegpolitie. En staatssecretaris Franken is inderdaad verantwoordelijk voor Asiel en Migratie. Als we de grenzen blijven openstellen, zullen we continu met het probleem worden geconfronteerd.

Wat zullen we in godsnaam nog allemaal doen? We sluiten snelwegparkings. We verplaatsen bushaltes. En dat allemaal omdat er een continue stroom is van illegalen.

U kunt inderdaad een paar bushaltes verplaatsen, maar zolang de echte problematiek niet wordt aangepakt, mevrouw De Ridder, zal er niets veranderen en zullen de problemen zich alleen maar verplaatsen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Al lang voor de eerste transmigrant was gepasseerd in het ondergrondse, donkere busstation van De Lijn aan het Noordstation, was dat daar al vuil en onveilig. Dat moeten we durven te benoemen. Dat u daar een oplossing voor zoekt, vind ik niet meer dan normaal.

Dat busstation is ook zeer slecht aangeduid. Als je uit de trein stapt, vind je het amper. Over de samenwerking tussen NMBS, De Lijn, MIVB, alle openbaarvervoermaatschappijen in dit land en hun bevoegde ministers, hebben wij in de Senaat al meer dan twee jaar geleden een heel informatierapport gemaakt, een dikke bundel. Voorzitter, u hebt dat vast gelezen, daar ben ik zeker van. Maar zolang de aanbevelingen in dat rapport met betrekking tot gezamenlijke ticketing, informatie en goede overstappen – u gaat de overstap nu bemoeilijken – niet samen worden besproken en niet ter harte worden genomen door al die ministers, zullen de chauffeurs en ook de reizigers in de eerste plaats hiervan de dupe blijven.

Minister, ik wil u vragen of u akkoord bent met het volgende. Ik ga even voorlezen uit de brief van uw Brusselse collega's Smet en Vervoort. Zij zeggen: "De mensen die het netwerk van De Lijn gebruiken om naar Brussel te komen werken of om Brussel te bezoeken, zijn niet geïnteresseerd in spierballengerol, afleidingsmanoeuvres en schijngevechten. Zij willen ministers die hun verantwoordelijkheden opnemen en samenwerken." Ik vind dat ook. Doe het!

Minister Ben Weyts: Dank u wel, mevrouw Brouwers. Ik twijfel niet aan de capaciteit van de Senaat om de wereldproblemen op te lossen. Maar zelfs de Senaat zal dan toch een welwillende partner aan de overzijde van de straat moeten vinden. Ik heb in mijn correspondentie ook altijd een uitnodiging geformuleerd tot gesprekken, tot dialoog, tot samenwerking. Maar ik heb vooralsnog geen antwoord gekregen. Ik heb net vernomen dat er een publieke reactie was om opnieuw die bal weg te kloppen en conform het verenigde discours van de heren Vandenbroucke en Sintobin, te zeggen dat het een zaak is van de spoorwegpolitie. Ik ken niet zo gek veel van de materie, maar er is een verschil

tussen een trein en bus. Je ziet dat zelfs. De spoorwepolitie is verantwoordelijk voor de stationsomgeving. In dezen gaat het over bushaltes en openbare orde die moet worden gehandhaafd. Het staat buiten kijf dat de lokale politie en het gewest ter zake verantwoordelijk zijn.

Ik wil de zaak niet op de spits drijven, maar een tweede element is dat wij ook vanuit De Lijn sinds 1995 een contractuele overeenkomst hebben met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest waarin onder andere het volgende letterlijk staat gestipuleerd: "Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verbindt er zich toe alle bestaande zones van het CCN-gebouw die een publieke functie te vervullen hebben, toegankelijk te maken voor De Lijn. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verbindt er zich eveneens toe al deze zones te onderhouden en te beheren als een goede huisvader volgens de gangbare normen. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest maakt met name deze publieke zones toegankelijk op elk ogenblik dat de exploitatie van de openbaarvervoerdiensten dit vereist. De algemeen gangbare normen inzake beveiliging, verlichting, verwarming, onderhoud en netheid moeten worden gerespecteerd door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest."

Meer moet ik echt niet zeggen. Als men het op de spits wil drijven: 'en avant', men doet maar. Maar wij vragen niets anders dan de veiligheid te garanderen van reizigers en chauffeurs, of dat nu Vlamingen zijn, Brusselaars of wat dan ook. Wij doen gewoon onze job en vragen heel beleefd en vriendelijk of men alstublieft de verantwoordelijkheid wil nemen of aan de tafel zou willen gaan zitten. Meer doen wij niet. Mogen wij alsjeblieft wat inschikkelijkheid verwachten? *(Applaus bij de N-VA)*

Annick De Ridder (N-VA): Ik heb daar weinig aan toe te voegen. Mijnheer Vandenbroucke, ik vind het wel een beetje eigenaardig dat wanneer mensen die schrijnende toestand daar aankarten, u dat 'spelletjes spelen' noemt. Ik nodig u uit om daar eens te gaan kijken. U neemt meestal Brussel-Centraal waarschijnlijk. Ga eens naar Brussel-Noord en kijk eens hoe de situatie daar is. Dan zult u het er hopelijk mee eens zijn dat dat onaanvaardbaar is voor reizigers en chauffeurs.

Minister, we rekenen erop dat we op deze manier eindelijk de bevoegde autoriteiten zullen kunnen wakker schudden, zodat ze hun verantwoordelijkheid nemen en een einde maken aan de schrijnende toestanden ter plekke.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Dirk de Kort aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de verkeersellende als gevolg van de werken aan de Tijsmanstunnel en wat dit betekent voor de hinder van de Oosterweelwerken

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

Dirk de Kort (CD&V): Vorige week vrijdag zijn de werken gestart aan de Tijsmanstunnel. Dat zijn herstellingswerkzaamheden die worden uitgevoerd aan het wegdek, betonwerkzaamheden. Er is ook op voorhand aangekondigd dat die werken wel wat hinder met zich mee zouden brengen, en dat die gedurende tien dagen zouden plaatsvinden. Dus volgende week, op maandag 26 november, is alles weer achter de rug, zou je kunnen zeggen.

Waarom karten we toch deze problematiek aan? Ten eerste is het effect van de verkeersellende deze week enorm: maandag was er al onmiddellijk sprake van minstens drie uur files, alles in en rond Antwerpen zat muurvast. Dan kun je nog zeggen dat dikwijls de start van werken heel wat hinder met zich meebrengt. Minister, ik ben eigenlijk bekommerd voor de toekomst: als we verder van start gaan met belangrijke werken in en rond Antwerpen, met de werken omtrent de

Oosterweelverbinding, gaan we echt geconfronteerd worden met een verkeersinfarct, een hartinfarct, waarvan de weerslag op onze economie, op onze mensen ontzettend immens gaat zijn. Minister, welke minderhindermaatregelen gaan worden genomen om in de toekomst bij dergelijke wegenwerken, en dus ook bij de Oosterweelverbinding, te zorgen dat die hinder zo beperkt mogelijk zal zijn?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Die betonherstellingen zijn natuurlijk een noodzakelijk kwaad. Anders krijgen we toestanden zoals we ook hier hebben beleefd. Dat moet gewoon gebeuren. De omleiding is daar natuurlijk ook complex, enerzijds vanwege de gelijktijdige werken van het Havenbedrijf aan de Noordkasteelbruggen, en anderzijds, als er ongevallen plaatsvonden zoals afgelopen dagen op de R1, heb je een verschuiving van het verkeer dat tracht een alternatief te zoeken via de R2, met alle gevolgen van dien. Gelukkig is er ook goed nieuws: ik las dat de Vlaamse Automobilistenbond (VAB) blij verrast was om te zien hoe vlot de gefaseerde aanpak van de werken op Linkeroever, in het kader van Oosterweel, verloopt en hoe men er al in slaagt om alle linkse opritte voor de Kennedytunnel te laten verdwijnen tijdens de werken. Maar het fundamenteel probleem is dat elke – zelfs de kleinste – capaciteitsvermindering op het Antwerpse mobiliteitssysteem grote gevolgen heeft door het ontbreken van die Scheldekrusing. Dus die Oosterweelverbinding is meer dan ooit nodig.

We hebben al heel wat minderhindermaatregelen gepland, en ze zijn ook in verdere uitrol. We zijn er al lang mee bezig. We hebben onder andere twee bereikbaarheidsmanagers aangeduid, die de bedrijven moeten begeleiden bij de organisatie van zowel hun logistieke processen, het vervoer van hun goederen, als hun personeelsvervoer. We hebben collectieve busvervoersystemen die we verder uitwerken, ook in het kader van de vervoersregio's. We hebben waterbussen, waarvan we de capaciteit nog opdrijven, fietsbussen, we hebben ook een actieplan containerbinnenvaart. Ik vraag ook aan minister Bellot om toch nog extra capaciteit op het spoor te voorzien. We werken op verschillende fronten. Er wordt ook met regelmaat gecommuniceerd naar het parlement via een hoorzitting. Dus hinder zal er zijn om uiteindelijk te zorgen voor minder hinder op lange termijn, maar het ene kan spijtig genoeg niet zonder het andere. Je kunt wel zeggen dat we gedegen voorbereid zijn en dat we openstaan voor alle suggesties die kunnen leiden tot nog minder hinder in het kader van die werken.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

Dirk de Kort (CD&V): Minister, het is goed om te horen dat er al heel wat minderhindermaatregelen worden genomen. In het Toekomstverbond staat ook ingeschreven dat er een modal shift 50/50 moet komen: zeker en vast 50 procent mensen weghalen uit de wagen en zich eerder laten verplaatsen met de fiets, met die waterbus, met het openbaar vervoer. Minister, dat zijn heel wat maatregelen die zeker en vast hun effect hebben op het bestemmingsverkeer, denk ik. Maar ik heb toch de indruk dat voor de maatregelen op het gebied van het doorgaand verkeer, er eigenlijk toch nog een tandje bij mag worden gestoken. Ik denk ook dat het van belang is dat de doelstelling is om naar die 50/50 te gaan.

De vraag is eigenlijk: wat is uw ambitie met die modal shift? Wanneer wilt u er staan? Voor de aanvang van de werken, zou mijn inziens het beste zijn, want anders vrees ik effectief voor een chaos rond Antwerpen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp·a): Minister, u vraagt een suggestie. Ik wil u suggereren om de evaluatie van het Minderhinderplan van de vorige grote werken op de Antwerpse ring eens grondig te bekijken. Want daar werd fors geïnvesteerd in

openbaar vervoer, met 14 nieuwe snelbusdiensten, waardoor er 30.000 auto's van de weg werden gehaald. Dat heeft ervoor gezorgd dat er geen verkeersinfarct is geweest in Antwerpen.

De minderhindermaatregelen die u nu opsomt, zijn onvoldoende. Je ziet dat ook, want het aandeel autoverkeer blijft maar toenemen. Ik wil u dus echt vragen om dat advies en dat Minderhinderplan van 15 jaar geleden eens te bekijken en ervoor te zorgen dat die modal shift, die u telkens bepleit, ook in de feiten realiteit wordt.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Annick De Ridder (N-VA): Voor alle duidelijkheid: moeten die werken gebeuren? Ja. Worden er maatregelen getroffen om de hinder te beperken? Absoluut. Maar overlast zal er helaas altijd zijn. Ik denk dat de werken en de gevolgen nu op het wegennet nog maar eens aantonen hoe belangrijk het is om die minderhindermaatregelen te treffen en hoe belangrijk het ook is om werken goed af te stemmen.

Ik wil u nog een bezorgdheid meegeven, minister. Als we vernemen dat parallel aan de werken van Oosterweel ook de brug van Temse onder handen wordt genomen en dat daar ook een beperkte capaciteit zal zijn, dan wil ik aandringen op een goede afstemming van de werken. U weet dat mijn goede collega, Koen Daniëls, daar ook vanuit het Waasland fors mee bezig is. Dus: steek het goed ineen, want de toegankelijkheid van onze haven is toch zo belangrijk. Het zijn veel verschillende dominostukken die uiteindelijk zullen leiden tot een betere mobiliteit in en rond onze Antwerpse regio.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik kan enkel zeggen dat we het maximaal mogelijke doen. Elke suggestie wordt meegenomen. Iedereen zit rond de tafel, alle mobiliteitsspelers. Iedereen die een serieuze impact heeft op het vlak van mobiliteit zit mee in de minderhinderwerkgroep. We rapporteren daar ook op regelmatige basis over aan het parlement.

Vanzelfsprekend maken we nu al werk van die modal shift met fietsbussen, met waterbussen, met extra overzetten. Vanzelfsprekend laten we ons daar inspireren door wat vijftien jaar geleden gebeurd is. Meer nog: we zijn er nog vroeger mee gestart, we doen nog meer op het vlak van minderhinder. Dat is ook evident, want de werken hebben een veel grotere impact en een grotere envergure dan men ooit zal beleefd hebben in en rond Antwerpen. Ik denk dus dat het erop aankomt om iedereen zover te krijgen dat we met ons allen, in de volle wetenschap dat we inderdaad hinder zullen veroorzaken, die hinder zoveel mogelijk moeten beperken.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

Dirk de Kort (CD&V): Minister, het is eigenlijk heel positief dat er dus effectief al heel wat minderhindermaatregelen worden genomen, dat u ook open staat om ook in de toekomst bijkomende, nieuwe maatregelen te treffen. Ik ben er echt van overtuigd dat enkel de klassieke maatregelen, waar we vroeger aan gedacht hebben bij dergelijke werken, onvoldoende zullen zijn en dat er bijkomende, creatieve maatregelen nodig zullen zijn. Dan verwijs ik eigenlijk ook naar de kleine mobiliteitssturing, die we zien bij de tol van de Liefkenshoek, wat het effect daaromtrent eigenlijk is, dat we ook in dat verband verder mee moeten nadenken of er op dat vlak, zoals in de toekomst, een slimme kilometerheffing voor vrachtwagens, of we dat toch niet versneld moeten uitvoeren voor het vrachtverkeer naar 's nachts te brengen, want mijn inziens is het probleem op dit moment echt nog met het doorgaand verkeer in Antwerpen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verkoop van rusthuizen van Armonea

ACTUELE VRAAG van Griet Coppé aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over schaalvergroting binnen de woonzorgsector en de gevolgen voor de bewoners en het personeel

ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over een grote private speler in de rusthuissector die te koop staat

ACTUELE VRAAG van Peter Persyn aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de overname van de rusthuisgroep Armonea

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Een rusthuis is een plaats waar ouderen die zorg nodig hebben, terecht kunnen. En dat is daarbij niet zomaar een zorgplaats. Die ouderen wonen daar, het is hun thuis. Als u praat over hoe we die rusthuizen organiseren, dan raken we voor die ouderen aan de essentie.

De Tijd kopte gisteren: 'Armonea staat te koop.' Armonea is een van die rusthuiskoopels, en is dus met andere woorden de eigenaar van huis en thuis van zo'n negenduizend ouderen. Dat is met andere woorden een krantenkop die inslaat. En dat is ook een krantenkop die aantoonde wat het profiel is van sommige van de spelers in onze ouderenzorg: beursgenoteerde bedrijven die investeerders zoeken die op zoek zijn naar winst.

Voor alle duidelijkheid, minister: ik zeg niet dat ouderen in Armonearusthuizen er slecht aan toe zijn. Maar ik ben bezorgd. Ik ben bezorgd over wie die nieuwe investeerder zal worden. Ik ben bezorgd over het feit dat de druk om goedkope zorg aan te bieden, opgevoerd zal worden. Ik ben bezorgd over de kwaliteit van de zorg voor onze ouderen.

Want we weten wat het risico is. We weten wat het risico is als je spelers toelaat die louter en alleen naar de winst kijken. We weten dat de werkdruk al ongelooflijk hoog is, en dat we het ons niet kunnen permitteren dat er nog op personeel wordt beknipt. We kennen de verhalen, collega's, over besparingen op voedsel of lakens, en we weten dat het dan de ouderen zijn die het slachtoffer zijn van zo'n beleid – ouderen die nota bene al een heel zware rusthuisfactuur betalen.

Minister, het is niet de eerste keer dat we dit meemaken. Een tijdje geleden stond er ook een koepel te koop. Een tijdje geleden stonden er meer dan dertig rusthuizen van Senior Assist in de markt, en nu krijgen we dit. En we kijken toe – of u kijkt toe – en dat is niet houdbaar.

Minister, ik ga u straks vragen hoe u met die winst en die commercialisering omgaat, maar mijn eerste zorg, mijn eerste vraag is: hoe gaat u erover waken – bij deze verkoop – dat de kwaliteit van de zorg van de ouderen die er nu zijn, en van het personeel dat er nu werkt, centraal blijft staan?

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Griet Coppé (CD&V): Minister, het was toch wel even schrikken toen we de kop van de krant De Tijd zagen gisteren, dat Armonea te koop staat. Dat staat voor 85 woonzorgcentra in Vlaanderen. Dit gaat over 9000 bewoners, over 7000 medewerkers. Ik hoop in de eerste plaats natuurlijk voor de bewoners én voor de

medewerkers – we moeten toch schaars en goed omgaan met het personeel, wetende dat ze schaars zijn – dat dat in de toekomst allemaal goed zal worden opgevolgd. Toverwoorden zijn als het ware: schaalvergroting, efficiëntiewinsten, rendabiliteit. Maar de eerlijkheid gebiedt ons natuurlijk te zeggen dat zorg en verkopen eigenlijk geen goede samenwerking kan zijn.

We hebben in de commissie Welzijn reeds meermaals gediscussieerd, u hebt de mededingingsregels reeds toegelicht. Minister, ik hoop dat er in het Woonzorg-decreet voldoende financiële transparantie gevraagd wordt van de private sector, en dat er ook op deugdelijk bestuur zal kunnen worden gerekend. Want het gaat over heel veel kwetsbare mensen. Vandaar eigenlijk mijn vraag: hoe zult u er als minister mede toezicht op kunnen houden dat de spelregels, zowel voor de bewoners als voor het personeel, niet wijzigen – ook wat betreft het huidige contract – wanneer de groep Armonea verkocht wordt?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, ik deel natuurlijk de bezorgdheid van de vorige collega's. Want ouderenzorg en commerciële ouderenzorg, ook in Vlaanderen – en dat is geen oordeel over de huidige werking van Armonea, laat dat duidelijk zijn – wordt ook steeds meer big business. De kernwoorden zijn daar niet meer duurzame en kwalitatieve zorg, maar effectief, efficiëntiewinsten, schaalvergroting, rendabiliteit, kortetermijninvesteringen.

Minister, het is een evolutie die wij als sp.a-fractie niet positief vinden. We zijn daar ongerust over. Want in die evolutie wordt ouderenzorg, of commerciële ouderenzorg, voor sommigen steeds meer louter koopwaar. Het wordt een commercieel product, een kortetermijninvesteringproduct. En dat is geen goede evolutie. Want dan komt het criterium van hoe winst maken, hoe snel winst maken, toch boven het criterium te staan dat er toch zou moeten zijn voor een zorgzaam Vlaanderen: hoe duurzaam en kwalitatief zorg verlenen aan elke oudere die zorg nodig heeft?

Twee recente tendensen moeten ons ongerust maken. Ten eerste haalt een private uitbater, het was ook Armonea, kapitaal op de kapitaalmarkt. Tot daar niets verkeerd, maar dat gebeurt met zakenbankiers, met een beroep op buitenlandse investeringsfondsen die een doel hebben, namelijk zo snel mogelijk winst maken voor hun aandeelhouders.

Een tweede bezorgdheid is dat de groep Armonea met zeventuizend werknemers en negenduizend residenten te koop staat. En daarbij blijken de geïnteresseerden private equity funds te zijn. Dat zijn initiatiefnemers, investeringsfondsen die enkel kortetermijnwinsten op het oog hebben.

Minister, hoe zult u ervoor zorgen dat de zeventuizend werknemers en negenduizend residenten niet ongerust moeten zijn over deze activiteiten en niet op straat zullen belanden?

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Minister, de vorige sprekers hebben de problematiek voldoende geschetst. Ik wil me daar meteen bij aansluiten met de volgende opmerking: voor mijn partij kan eventueel een rusthuis te koop staan maar met de zorg voor onze ouderen in de rusthuizen wordt niet gemarchandeerd. Voor ons zijn de continuïteit en de kwaliteit van die zorg prioritair en is het een van de kerntaken van de Vlaamse overheid om daarop toe te zien.

Er staat een grote rusthuisgroep te koop. De keten was vorig jaar nog finalist voor onderneming van het jaar. Ik heb een aantal rusthuizen van Armonea

bezoekt, de zorg is daar hoogkwalitatief, er wordt ingezet op een goede omkadering met de modernste technologieën, het personeel is heel tevreden en er is een lage absentiegraad onder het personeel, wat elders soms helemaal anders is. Voor mijn partij heeft de commerciële sector zeker zijn rol, ook in de residentiële ouderenzorg. Ten andere, in Brussel tekenen ze voor twee derde van het aanbod en in Wallonië voor bijna de helft van het aanbod. Laten we dan ook stoppen met daar onrust over te stoken en daar onnodige bezorgdheden over te creëren.

Niettemin, en minister, dat is ook mijn vraag dan, maken we ons ongerust. Het is niet hetzelfde verhaal als bij Senior Assist dat serieuze liquiditeitsproblemen en problemen met de exploitatie had. Hier staat een grote aanbieder in de vitrine. Minister, ik neem aan dat u en uw diensten dat consciëntieus opvolgen. Kunt u een stand van zaken geven?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: De omvang en het belang van de groep in de Vlaamse ouderenzorg is door alle vraagstellers voldoende geschetst.

Toen ik het bericht in De Tijd zag, heb ik uiteraard onmiddellijk contact opgenomen met de CEO van Armonea. Ik denk dat ik de situatie die me is meegedeeld als volgt kan samenvatten: Armonea is een groep die in een groepsstrategie zit, niet alleen in Vlaanderen en België, het is een groep die wil gaan voor een bepaald referentiekader wanneer het gaat over de ouderenzorg die zij aanbieden en die daarin een reputatie wil opbouwen. Armonea is van oordeel dat dat betekent dat zij ook hun aandeelhouderstructuur moeten bekijken.

Voor de rest is er nog geen concreet nieuws. Armonea heeft me wel bevestigd en verzekerd dat de continuïteit van de zorg en de werkgelegenheid absoluut gegarandeerd zijn en blijven. Dat is heel belangrijk, en dat was uiteraard ook mijn eerste zorg.

Wij houden contact met de groep Armonea die heeft aangeboden om ons punctueel op de hoogte te houden van de evoluties. Het lijkt me echter belangrijk om ook te kijken naar het groter kader waarbinnen dit soort gebeurtenissen en mogelijkheden moet worden geplaatst. De Vlaamse Regering heeft niet gewacht op zo'n bericht in de krant om zich af te vragen hoe ze ervoor moet zorgen dat haar corebusiness, meer bepaald de betaalbaarheid en de kwaliteit van de residentiële ouderenzorg, goed wordt uitgevoerd, rekening houdend met het feit dat de context waarbinnen die organisatie werkt, ook wijzigt.

Het parlement heeft een tijdje geleden een nieuw toezichtsdecreet goedgekeurd dat in werking treedt op 1 januari 2019. We zijn druk bezig met het uitklaren van de procedures die mogelijk worden door dat decreet.

Een van de elementen daarvan is de tegensprekelijkheid van de inspectieverslagen. Een ander element is dat inspecteurs veel meer instrumenten in handen krijgen om in acute, dreigende situaties, waarin de integriteit van bewoners en de continuïteit van zorg in gevaar zijn, te kunnen optreden. Dat is nieuw. We hebben dat ingeschreven in het decreet. We zijn volop bezig met de implementatie.

We hebben onze zorginspectie ook versterkt. Wie de bespreking van de begroting heeft meegemaakt, weet dat. Er komen een veertiental inspecteurs bij, waarvan een deel uiteraard ook wordt ingezet om het toezicht en de handhaving in de residentiële ouderenzorg te versterken.

Het ontwerp van woonzorgdecreet is ondertussen naar het parlement verzonden. Daarmee hebben we een nieuw instrumentarium klaar om op dit soort zaken ook

beter en proactief te kunnen inwerken. Voor de eerste keer zal in ons decreet staan dat wie erkend is in Vlaanderen, codes van goed bestuur moet aannemen, duidelijkheid moet geven over de strategie, en ook een aantal rapportages mee moet realiseren. En heel belangrijk in dit punctuele geval: er staat in het decreet ook dat er een verplichte melding is bij de Vlaamse overheid indien er zich strategische beslissingen voordoen. Het aantal types strategische beslissingen is ook opgenomen in dat decreet. Het gaat natuurlijk onder meer over stemverhoudingen en de aandeelhoudersstructuur. En dan moet de initiatiefnemer of de organisatie de overheid ook onmiddellijk uitleggen op welke manier de continuïteit van de zorg verzekerd is. Het zal voor de eerste keer zijn, als u het ontwerp van decreet hier plenair zult goedkeuren, dat we een dergelijk wettelijk kader zullen creëren.

We hebben dat inderdaad gedaan – ik verberg het niet – naar aanleiding van onder meer het dossier Senior Assist. Dat kan, wat mij betreft, niet zomaar helemaal worden vergeleken met deze situatie. We hebben het gedaan omdat we ervan overtuigd zijn dat de overheid die kerntaak, namelijk ervoor zorgen dat continuïteit van zorg gewaarborgd is en dat er toezicht is op kwaliteit, beter kunnen waarmaken. Als dat ontwerp van decreet zal worden goedgekeurd, zal er voor de eerste keer in Vlaanderen ook op dat vlak nieuwe wetgeving zijn, die ons zal toelaten om daar veel proactiever op in te spelen.

In de beleidsbrief staat ook – ik maak daar geen geheim van – dat wij volgend jaar, met het nieuwe Toezichtdecreet, het toezicht op de kwaliteit ook en met name in de residentiële ouderenzorg zullen intensifiëren. We gaan daar een actieplan rond maken. We zullen daarover uiteraard overleggen met de koepels. We doen dat in alle transparantie. Het is mijn overtuiging dat het thema dermate belangrijk is en dat het ook over een zo grote groep van kwetsbare Vlamingen gaat, dat wij daar als Vlaamse overheid met onze zorginspectie en met ons agentschap een verhoogde inspanning voor moeten doen. We versterken de zorginspectie uiteraard ook met het oog op die initiatieven. Ik zal u, neem ik aan, binnenkort kunnen uitleggen hoe dat actieplan eruit zal zien. De basis ervan vindt u alvast in onze beleidsbrief.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, u bepaalt de spelregels. U beslist welke spelers aan welke voorwaarden moeten voldoen als ze een rusthuis oprichten.

U zegt dat de commercialisering een probleem is en dat we daarover moeten nadenken. Dat is een goede zaak. U verwijst daarvoor naar drie punten. Ten eerste: de inspectie. Vorig jaar heb ik u gevraagd om die inspectie niet alleen de bevoegdheid te geven om in woonzorgcentra te gaan kijken, maar ook bij de grote koepels. Dat hebt u toen niet gedaan.

U verwijst ook naar het ontwerp van woonzorgdecreet, dat we hier binnenkort gaan bespreken. U maakt daarin een onderscheid. U zegt: winst maken vinden we niet zo goed, maar alleen op het stuk dat niet zorg is. Maar als een oudere een rusthuisfactuur krijgt en daar staat een stukje op voor de woonzorg en een stukje voor pakweg het verversen of wassen van de lakens, heeft die geen keuze. Die moet dat betalen. Als u dus via die weg de mogelijkheid maakt om aandeelhouders riante winsten uit te betalen, dan zet u niet zomaar een achterpoortje open. Dat laat u de voordeur open staan. Onze vraag is heel helder: sluit die deur, zorg ervoor dat er een maximum wordt gezet op hoeveel winst kan worden uitgekeerd aan aandeelhouders en zorg ervoor dat alle vormen van winst geherinvesteerd worden in de zorg. Dat is de enige manier om kwaliteitsvolle zorg te garanderen voor onze ouderen. *(Applaus bij Groen)*

Griet Coppé (CD&V): Het stelt mij gerust, minister, dat binnenkort het ontwerp van woonzorgdecreet zal worden besproken. Daarin is een passage opgenomen

om de transparantie en de controlefunctie te versterken, ook op het Toezicht-decreet en de versterking van de zorginspectie. Dat is zeker een belangrijke wijziging, waarbij de commercialisering van de zorg verder in het oog wordt gehouden. Dat is uiteindelijk het doel, zoals u zelf hebt gezegd: goede zorg voor oudere mensen die eventueel ook zwaar zorgbehoevend zijn, en goede zorg kunnen verlenen in een kwaliteitsvolle omgeving voor de vele medewerkers.

Dit blijft uiteraard onze bezorgdheid, maar we zijn zeker al hoopvol doordat de aanpassingen in de decreten die nog moeten worden goedgekeurd, zullen gebeuren.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, ik ben blij dat u zegt dat de commercialisering van de zorg een absoluut aandachtspunt moet zijn. Zorg in het algemeen, en zeker ouderenzorg, is geen commercieel product als een ander. Daarover zijn we het eens. Als u zegt dat het de kerntaak van de Vlaamse overheid is volwaardige en duurzame zorg te verlenen aan ouderen, dan is het belangrijk dat u die woorden ook ter harte neemt.

Minister, in uw antwoord verwijst u naar het referentiekader van Armonea. Ik ken dat referentiekader goed want ik heb een Armonea-rusthuis in mijn eigen gemeente en ik kom daar veel op bezoek. U weet ook dat Armonea in zijn referentiekader zegt: wij moeten op zoek naar kapitaal op de markt want met de huidige financiering door de Vlaamse overheid komen we niet toe en kunnen we geen volwaardige zorg aanbieden, tenzij we ingrijpen op maatregelen zoals voedsel, personeel enzovoort. We moeten kapitaal aantrekken. Minister, wat gaat u daaraan doen?

Minister, u verwijst ook naar het Woonzorgdecreet. Kunt u garanderen dat u met artikel 7 uit het voorontwerp van Woonzorgdecreet situaties zoals we die nu tegenkomen kunt ondervangen indien het daar misloopt en er faillissementen zouden optreden?

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Minister, ik ben blij dat u het hart warm houdt en het hoofd koel. Ik hoor dat enkele maatregelen in de Zorginspectie en het Woonzorgdecreet moeten vermijden dat zaken faliekant aflopen. Voor onze fractie is het level playing field belangrijk: in de thuiszorg, in de eerste lijn, in de ziekenhuiszorg, maar ook in de ouderenzorg. U hebt daarin stappen gezet: de zorgzwaartefinanciering is bijgespijkerd. Er was ook een groot onevenwicht, de commerciële sector kreeg daar in het verleden veel minder middelen voor.

Collega Lies Jans dringt al jaren aan op een duidelijke opdeling van de kosten. De kosten in het rusthuis behelzen zorgkosten, hotelkosten en infrastructuurkosten. Voor ons moeten de publieke middelen, die altijd te schaars zullen zijn, preferentieel naar de zorgkost gaan.

Minister, wordt in het Woonzorgdecreet voldoende rekening gehouden met de controle op de zorgkost waarin Vlaanderen investeert? Dat is onze kerntaak: niet zelf zorg verlenen, maar zorgen dat de publieke middelen terechtkomen waar ze moeten terechtkomen, bij de zorgbehoevende. Gaan we dat – een-op-een – in de toekomst beter kunnen controleren?

Dat geldt ook voor de non-profitsector. Die maakt ook winsten en zet potjes opzij voor haar sociaal passief. Meer dan anderhalf miljard euro staat daar op een spaarrekening.

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Minister, ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Cloet, gedelegeerd bestuurder van Zorgnet-Icuro, die zegt dat de dienstverlening aan kwetsbare ouderen door dat faillissement op de helling kan komen te staan en niet geoorloofd is. Het is niet de eerste keer dat u hier beloftes maakt over het toezicht op de rusthuissector als het gaat over personeelsnormering, kwaliteit van de zorg en infrastructuur. Het Woonzorgdecreet is inderdaad een mooie stap in die richting. We zullen moeten zien of dat in de praktijk ook iets uithaalt.

Minister, ten gronde gaat het over veel meer dan dat. Het gaat over de commercialisering van de zorg. Dat kan een probleem vormen voor een zeer kwetsbare groep. Mijn fractie pleit ervoor om meer publieke middelen te investeren in die sector, en om gevaren zoals die kunnen ontstaan bij een privatisering van de zorg voor een groot deel weg te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Het is eerst en vooral jammer dat de privésector wordt geïnvesterd. Het is niet belangrijk welke rechtsvorm we hier hebben. Gaat het om een openbare of een private rechtsvorm, of om een vzw, de essentie is dat we moeten gaan voor kwalitatieve zorg en zorggarantie, ongeacht de rechtsvorm. Minister, we hebben inderdaad het toezichtsdecreet en het Woonzorgdecreet. Dat zijn stappen in de goede richting. We moeten er inderdaad goed over waken dat we altijd kwaliteit en zorggarantie blijven aanbieden aan onze ouderen.

Minister Jo Vandeurzen: Ik ben me er goed van bewust dat dit zonder meer een fundamenteel debat waard is. Ik heb geprobeerd duidelijk te maken dat we niet op een incident of een nieuwsfeit hebben gewacht om een aantal initiatieven te nemen. Het level playing field is een keuze in het Vlaams regeerakkoord. We proberen daartoe een bijdrage te leveren, maar er zijn natuurlijk geen taboes.

Mevrouw Saeys, de overheid moet, zoals u hebt gezegd, trachten ervoor te zorgen dat de kwaliteit en de toegankelijkheid in alle situaties worden gewaarborgd. Dat is ook de reden waarom ondertussen een aantal decreetgevende initiatieven zijn genomen en waarom op het terrein een aantal zeer concrete initiatieven worden uitgerold. We willen precies die taak beter kunnen uitvoeren.

Het gaat niet zozeer om de afwikkelingen in het geval van een faillissement. Daarvoor omvat onze regelgeving al een aantal zaken. Dat is reactief en niet het eerste waar we hier naar moeten kijken. Ik probeer duidelijk te maken dat we proactief moeten zijn.

We gaan naar een intensief toezicht op de kwaliteit omdat we denken dat dit maatschappelijk gesproken verantwoord is. De overheid moet ten aanzien van deze sector en in het licht van de kwetsbaarheid en de afhankelijkheid van de bewoners en hun families, die op goede zorg rekenen, inspanningen leveren om het toezicht voldoende op peil te houden. Dat willen we uitdrukkelijk doen. Ik verklaar dit hier niet naar aanleiding van een artikel in De Tijd. Dat staat te lezen in de beleidsbrief die ik maanden geleden al aan het Vlaams Parlement heb overgemaakt.

Ik wil nog vermelden dat het nieuwe Toezichtsdecreet ons toelaat met een wettelijk instrumentarium te opereren. Dit instrumentarium laat ons toe snel te interveniëren indien zou blijken dat er een probleem is met de integriteit en de continuïteit van de zorg.

Mijnheer Bertels, de Vlaamse overheid moet de inspanningen om de zorgzwaarte beter te financieren, uiteraard voortzetten. U weet heel goed dat we dat volgend jaar zeer expliciet zullen doen.

Mijnheer Persyn, het klopt dat de andere kant van deze redenering inhoudt dat we ook moeten bewaken dat het geld wordt ingezet voor die zaken waarvoor het moet worden ingezet. Als we het over toezicht hebben, betekent dit dat we het ook over de invulling van de personeelsnormen en -plannen hebben. We moeten kijken wat er gebeurt met het geld dat we hiervoor ter beschikking stellen. Dat budget zal de volgende jaren nog groeien. We moeten die inspanningen voortzetten en dat budget moet worden ingezet waar het nodig is.

Ik ben het niet eens met de redenering dat zij die op dit ogenblik in de residentiële ouderenzorg sociaal willen ondernemen niet in staat zijn om kwaliteit te leveren. Die stelling is voor mij onaanvaardbaar. Indien iemand, in alle mogelijke rechtsvormen, in die sector wil ondernemen, moet hij ervoor gaan die basics waar te maken. We zullen die lat uiteraard hoog blijven leggen. Zoals ik al heb vermeld, zal dit volgend jaar in alle transparantie met een intensiever toezicht gebeuren.

Het nieuwe Woonzorgdecreet is op dit vlak absoluut een stap vooruit. We zullen de verplichting opleggen dat organisaties die belangrijke beslissingen nemen in verband met een verschuiving van de beslissingsmacht, de aandeelhoudersstructuur en dergelijke de Vlaamse overheid hierover moeten informeren. De Vlaamse overheid moet meteen ook de bevestiging krijgen dat de organisatie de continuïteit van de zorg kan waarmaken. Ik denk dat dit een belangrijke stap vooruit is.

In dat decreet staan nog andere zaken die we proberen aan te pakken. Iemand kan natuurlijk altijd zeggen dat het niet ver genoeg gaat, maar dit zal wel de eerste keer zijn dat we ons op met betrekking tot de erkenning van dergelijke initiatieven op dit terrein wagen. Het gaat om transparantie, om codes van goed bestuur, om de verplichting op een aantal cruciale momenten te rapporteren en om de mogelijkheid risicoanalyses uit te voeren. De organisatie moet aan de Vlaamse overheid aantonen dat ze zich er intern voldoende van heeft verzekerd dat de continuïteit kan worden gewaarborgd. Ik ben er echt van overtuigd dat we niet hebben stilgezeten en dat we op beleidsmatig vlak stappen vooruit zetten.

Ik bevestig nogmaals dat de rusthuizengroep Armonea me hierover correct informeert en zich engageert op de manier die ik bij de start van mijn antwoord heb uiteengezet.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, mevrouw Saeys, niemand heeft beweerd dat de private sector geen goede zorg kan leveren. Niemand heeft beweerd dat er geen plaats is voor private zorg. Waar het nu om gaat, is de vraag welke spelers we toelaten en hoe we omgaan met spelers voor wie het doel niet de kwaliteit van de zorg, maar het maken van winst is. Volgens ons horen die spelers hier niet thuis.

Minister, de spelers die de kwaliteit van de zorg in hun sociaal ondernemerschap vooropstellen, hebben absoluut een plaats. Hoe wilt u hier echter mee omgaan? U hebt net gezegd dat u hier niet op hebt gewacht en dat u al stappen hebt gezet. Ik heb uw Woonzorgdecreet en uw beleidsbrief gelezen. Ik stel vast dat u geen afdoend antwoord hebt. u laat beursgenoteerde bedrijven toe aandeelhouders uit te betalen zolang ze dat maar niet met bepaald onderdeelje van de factuur doen.

Zij mogen op de factuur kosten aanrekenen en met die inkomsten aandeelhouders uitbetalen. Daarmee creëert u een mogelijkheid voor spelers op de markt, die we eigenlijk niet nodig hebben.

Collega's, onthoud goed: het gaat niet om gewone koopwaar, het gaat om zorg, om een thuis voor kwetsbare ouderen. Daar moeten we uiterst voorzichtig mee zijn. *(Applaus bij Groen)*

Griet Coppé (CD&V): Minister, u hebt me gerustgesteld met uw antwoord. De nodige wettelijke maatregelen zijn genomen. Weliswaar moet er nog een bespreking volgen in het parlement, vooral over het Woonzorgdecreet.

Het is natuurlijk schrikken als we lezen 'Ouderenzorg is geen koopwaar'. We willen dat net niet, we willen dat onze ouderen op hoge leeftijd nog een goede kwaliteit van leven krijgen. Ik denk dat dit ook uw bezorgdheid is. We hopen uiteraard dat winst niet het doel op zich is, maar dat goede zorgen leveren aan oudere mensen onze gezamenlijke doelstelling is.

Jan Bertels (sp.a): Minister, de doelstelling van betaalbaarheid van zorg en toegankelijkheid van zorg en kwaliteitsvolle zorg is voor sp.a het begin- en eindpunt. We verdedigen dat al de hele legislatuur. U zegt dat u proactief handelt, maar voor mij mag u iets proactiever handelen en iets sneller.

Ja, er kunnen verschillende spelers op de markt zijn, maar ze moeten wel allemaal het uitgangspunt hebben van goede en kwalitatieve zorg en niet van winst maken op zorg. Het kan de openbare sector zijn, het kan de non-profitsector zijn, het kan de profitsector zijn.

Pure vermarkting van zorg brengt risico's met zich mee. Het ontwerp van Woonzorgdecreet dat we zullen bespreken, legt de lat niet hoog genoeg. Er kan nog puur winst worden gemaakt op zorg en het kan zijn dat er aan cherrypicking wordt gedaan, waardoor de lusten voor de privésector zijn en de lasten voor de overheid of voor de non-profitsector.

Minister, dat is toch niet wat u en wij wensen, dus moeten we de lat hoger leggen. (*Applaus bij sp.a*)

Peter Persyn (N-VA): Het staat buiten kijf dat voor iedereen de kwaliteit, de continuïteit en de betaalbaarheid van de zorg prioritair is. Minister, ik ben blij – en ik dank ook collega Saeys – dat u het nodige doet om ons uit het vaarwater van verdachtmakingen te houden: de private sector heeft zijn aandeel. Een derde van de rusthuisbedden in Vlaanderen wordt uitgebaat door de private en commerciële sector. In Brussel gaat het over de helft en in Wallonië over twee derde. Laat ons eerlijk zijn, die sector heeft bewezen geen infrastructuursubsidies nodig te hebben, hoewel er nu een gelijktrekking is.

Minister, ik ben blij met uw maatregelen: het Toezichtsdecreet, het Woonzorgdecreet, proactief en anticipatief optreden.

Collega's, het kan niet zijn dat in Vlaanderen de kwaliteit van ouderenzorg afhangt van de plaats waar men woont. Al die verschillende aanbieders moeten op eenzelfde hoog kwalitatief niveau worden getild. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Peter Persyn aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het on hold zetten van ziekenhuisnetwerken

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Minister, u hebt in uw beleidsnota en ook in uw beleidsbrief ingezet op de zorgstrategische planning en op de hervorming van het zorglandschap in Vlaanderen. Onze fractie ondersteunt dat. Wij vinden het heel belangrijk dat het Vlaamse zorglandschap rationeel wordt georganiseerd zodat alle Vlamingen de gepaste zorg op het juiste niveau kunnen krijgen en zodat dat op een haalbare manier kan worden gerealiseerd.

Op het Vlaamse niveau hebt u de laatste twee jaar volop ingezet op de vorming van eerstelijnszones. Het is de bedoeling om de eerstelijnsactoren – de lokale besturen maar ook de welzijns- en zorgactoren zoals huisartsen, tandartsen, apothekers, kinesisten – te laten samenwerken om de gepaste zorg bij de patiënt te brengen. Parallel heeft de federale overheid ziekenhuisnetwerken gevormd. De bedoeling is om binnen een grotere regio taakafspraken te maken. Niet elk ziekenhuis moet alles aanbieden en hooggespecialiseerde zorg moet in de regio maar door één ziekenhuis worden aangeboden. Heel gesofistikeerde zorg moet op een nog hoger niveau worden aangeboden.

Vlaanderen heeft ook de bevoegdheid om de ziekenhuisnetwerken nadien te erkennen. Dat is zo vastgelegd in de zesde staatshervorming. U maakt daar ook gewag van in uw laatste beleidsbrief.

Er zijn, na een hele beweging, dertien voorstellen gelanceerd voor erkenning van ziekenhuisnetwerken. U hebt elf aanvragen ontvankelijk verklaard. Twee aanvragen, met name voor de regio Gent en de zogenaamde E17-zone tussen Gent en Kortrijk, hebt u 'on hold' gezet. Minister, ik had graag meer toelichting en een stand van zaken.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Mijnheer Persyn, ik zal een technisch kader geven, met mijn excuses dat ik misschien wat jargon moet gebruiken.

De Vlaamse Regering heeft een aantal jaren geleden een visienota goedgekeurd over het Vlaamse ziekenhuislandschap, waar we nu uitvoering aan geven. Dat spoort natuurlijk met de federale ambities om in de ziekenhuissector ziekenhuizen te stimuleren tot meer samenwerking. Een van die ambities is dat ziekenhuizen met betrekking tot de basisspecialismen, zoals materniteit en spoedgevallendiensten – dingen dus die kort bij de mensen moeten zijn en kort bij de eerste lijn –, verplicht worden om vanaf 1 januari 2020 – als de wet federaal wordt goedgekeurd – lid te zijn van een door de gemeenschap erkend ziekenhuisnetwerk. Dat is de context op het federale niveau. Die wet zit momenteel in de finale fase in de commissie en gaat naar de plenaire vergadering.

Op de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid hebben alle ministers eenparig gevraagd dat de federale overheid ook de interne verdeling in België tussen de verschillende gemeenschappen in de wet zou opnemen, meer bepaald hoeveel netwerken er door wie kunnen worden erkend. Ik heb begrepen dat dit zal gebeuren. Vanuit het Vlaamse perspectief zijn wij het daar helemaal mee eens. Wij zijn tevreden met de inspanningen van minister De Block op dit vlak.

Parallel aan dit proces is er in Vlaanderen op basis van het Vlaamse regeerakkoord en de strategische nota een gesprek begonnen over de regionale zorgstrategische plannen. De Vlaamse overheid wil dat wanneer ziekenhuizen investeringsvragen zullen stellen in de toekomst – dat kan over honderden miljoenen euro gaan als ze individuele erkenningen vragen van apparatuur en speciale diensten –, dit past in een regionaal goedgekeurd zorgstrategisch plan waarin vanuit de behoefte wordt gekeken naar wat nodig is in de regio. Het kan ook gaan over thematische plannen, maar ik zal u dat allemaal besparen.

Het punt is dat om die plannen te kunnen maken, ziekenhuizen aan de slag moeten gaan met een bepaalde methodiek, een methodologie. Hoe maak je zo'n regionaal plan? Wij moeten daar een besluit voor maken. Een aantal ziekenhuizen zit echt wel met investeringsvragen naar de Vlaamse overheid want we zijn er veel meer bevoegd voor dan vroeger. Om geen tijd te verliezen, hebben wij een oproep gedaan met de vraag welke ziekenhuizen er piloot willen zijn en

samen zo'n zorgstrategische oefening willen maken onder begeleiding van een consultant, die ondertussen door ons is aangeduid.

Er zijn inderdaad dertien voorstellen binnengekomen om piloot te zijn. Het gaat dus niet over de procedure tot erkenning van die netwerken, maar over de vraag wie een regionale zorgstrategische studie wil maken. Uiteraard zullen velen in het achterhoofd hebben dat dit de prefiguratie is van wat later het klinische netwerk zal worden. We hebben ook de criteria bekeken in de federale wet. Het moet over aaneengesloten gebieden gaan, wil dit later worden erkend als een erkend locoregionaal netwerk. Van elf voorstellen hebben we gezegd dat ze oké lijken en dat we ermee aan de slag gaan. Van twee voorstellen hebben we gezegd dat ze nader overleg vragen.

We zullen nu natuurlijk niet passief afwachten. We hebben een aantal contacten genomen. Er waren enkele overlegmomenten op het kabinet. We hebben ziekenhuizen uit die regio gecontacteerd. We zullen met die betrokken ziekenhuizen ook dat traject van de regionale zorgstrategische oefening doorlopen. We zullen het debat over hoe het netwerk er moet uitzien een beetje tussen haken plaatsen. We gaan eerst met die ziekenhuizen aan de slag om de regionale zorgstrategische oefening te maken en na te gaan hoe dit in de regionale zorgstrategische plannen kan worden geconcretiseerd.

Ik heb op dit voorstel een positieve reactie gekregen van de betrokkenen die er willen aan participeren. We zullen die oefening starten. De bedoeling is dat diegenen die als piloot landen met een regionaal zorgstrategisch plan dat beantwoordt aan de criteria, dit plan gevalideerd zullen zien. Op basis van dat plan zullen individuele aanvragen van ziekenhuizen tot de Vlaamse overheid kunnen worden gericht.

Vandaag heeft de algemene briefing plaatsgevonden voor alle ziekenhuizen van Vlaanderen om de methodologie toe te lichten en kennis te maken met de consultant. We zullen dus gefaseerd aan de slag gaan met alle ziekenhuizen.

Ik maak een slotbeschouwing. Ik mag dan misschien niet zo polemisch doen in communautaire termen, maar het is toch indrukwekkend dat de Vlaamse ziekenhuizen allemaal in de samenwerkingsmodus zitten. De locoregionale samenwerking rond de basisspecialismen is voor de mensen heel belangrijk. Maar even belangrijk is dat wij voor de superspecialismen, de supraregionale zorgopdrachten, wellicht toch ook samen met het federale niveau omwille van de efficiëntie en kwaliteit een concentratiebeweging moeten maken.

Ik kan alleen maar vaststellen dat de ziekenhuizen in Vlaanderen in een grote transitiemodus zijn. Dat maakt het natuurlijk voor de Vlaamse overheid comfortabel. Ik word niet geconfronteerd met ziekenhuizen die de hakken in het zand zetten. Iedereen beseft dat er moet worden gepraat. Dat hebben we vandaag opnieuw vastgesteld.

De voorzitter: De heer Persyn heeft het woord.

Peter Persyn (N-VA): Uw antwoord stelt mij al redelijk gerust. Ik kijk even naar de collega's aan de linkerkant: die hebben bijna twintig jaar geleden de bal aan het rollen gebracht met hun federale minister en ook met Mieke Vogels hier op het Vlaamse niveau met de indeling toen van België in zorgregio's. Bijna twintig jaar later zijn we nog altijd niet geland. Ik ben dus blij, minister, dat u opnieuw in overleg gaat en dat u blijft pleiten voor een bottom-upbenadering. Maar ik zou toch graag meer duidelijkheid hebben over de tijdslijn die u wilt hanteren en over hoe u denkt de laatste over de streep te krijgen. Het zou mooi zijn dat u, nu u zelf aangeeft dat u zult stoppen, ook deze grote werf tot een goed einde kunt brengen.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp-a): Ook voor onze fractie is de oefening van de ziekenhuisnetwerken en de samenwerking tussen de gespecialiseerde en de basisziekenhuizen een belangrijke en goede oefening. Als er dan ook nog een samenwerking kan bijkomen tussen de ziekenhuisnetwerken met de eerstelijnszones, is dat een heel goede zaak. Ik neem aan dat we daar naartoe zullen werken.

Ik heb een andere vraag over een tijdslijn dan die van de heer Persyn, met name over de ziekenhuisnetwerken die al een zorgstrategisch plan min of meer klaar hebben. Ik ken er zo wel eentje. Ze staan al veel verder in hun zorgstrategisch plan en zijn als piloot erkend. Minister, wanneer kunnen die zorgstrategische plannen erkend worden? Dat is natuurlijk belangrijk voor een aantal investeringen van de betrokken ziekenhuizen in dat lokale netwerk. Onder meer in de Kempen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Ook Groen steunt het achterliggende principe om ervoor te zorgen dat ziekenhuizen samenwerken en dat er op een goede manier met middelen wordt omgegaan. Wij steunen ook principieel het belang om met die eerstelijnszones te werken. De heer Persyn vergeet te vermelden – terwijl hij bloemetjes aan Mieke Vogels gaf – dat hij zelf achter de schermen heeft meegewerkt en daarbij een belangrijke steen heeft gelegd.

Minister, het is ongelooflijk belangrijk dat al die samenwerkingen, die nodig zijn, op elkaar zijn ingespeeld. Dat we geen zone krijgen waar de zorgactoren samenwerken, een zone waar de ziekenhuizen samenzitten, en een zone voor de geestelijke gezondheidszorg, en dat daar allemaal andere grenzen aan zijn verbonden. En dan zwijg ik nog over de zones rond mobiliteit of rond andere zaken.

Hoe ver staat u om al die puzzels in elkaar te laten passen? Hoe wilt u ervoor zorgen dat al die zones dezelfde gemeenten en wijken bevatten?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ten eerste over de timing, wel onder voorbehoud dat de federale wet nog moet worden goedgekeurd door het parlement, want daarin staat dat iedereen in een erkend klinisch netwerk moet zitten op 1 januari 2020. Ik neem aan dat u begrijpt dat dit wellicht niet de eerste maanden zal gebeuren. Dat is een proces. Wij gaan met die regionale opdrachten aan de slag en doen dat in blokken want die consultant kan niet al die ziekenhuizen tegelijkertijd begeleiden. Dat zal in een gefaseerd ritme gebeuren. Maar het moet natuurlijk vooruitgaan en er is een gedeeld belang. Ziekenhuizen hebben er alle belang bij dat we zouden kunnen landen in die opdracht zodat zij regionaal een gevalideerd plan hebben waardoor ze tijd winnen als ze individuele zorgvragen moeten beantwoorden.

Mijnheer Bertels, in het ontwerpbesluit over de regionale en thematische zorgstrategische plannen dat naar de regering moet gaan, is ook voorzien wat de status zal zijn van de reeds goedgekeurde individuele zorgstrategische plannen. Die regeling zal erin bestaan dat de zeer oude niet meer zullen beantwoorden aan de nieuwe inzichten van de ziekenhuisevolutie. De zorgstrategische plannen die een bepaald aantal jaren hebben, zullen kunnen worden gevalideerd. Maar daarvoor moet een check gebeuren met het regionaal zorgstrategisch plan.

Dat is een beetje het concept zoals het nu voorligt.

Mijnheer Bertels, ook al hoort het niet helemaal thuis in het vragenuurtje van een plenaire vergadering, wil ik u toch zeggen dat het ziekenhuis van de toekomst

wel degelijk een enorme evolutie en revolutie zal zijn. De technologie is dermate snel aan het evolueren dat alles heel snel verouderd is. U kunt erover discussiëren hoe snel iets verouderd is, maar het gaat in elk geval razendsnel. Als wij gigantische investeringsbedragen ter beschikking stellen, dan moeten we er toch van uit kunnen gaan dat men ziekenhuizen bouwt met het perspectief dat ze binnen tien à twintig jaar 'state of the art' zullen zijn, om een voorzichtige ambitie te formuleren.

Mevrouw Van den Brandt, uw vraag was een pertinente vraag. We hebben de eerstelijnszones vastgelegd. Onder andere binnen de taskforce die de hervormingen in uitvoering van de eerstelijnsconferentie moet uitvoeren, zijn we nu volop bezig na te gaan hoe we de regionale afbakeningen, waarnaar u verwijst en die nu ook vanuit de ziekenhuiswereld samenkomen, op elkaar kunnen afstemmen. We hebben nooit gezegd dat dat loepzuiver een-op-een zou zijn. Vlaanderen is een landschap dat historisch tot stand gekomen is, waar je heel veel samenwerkingsverbanden hebt, die je niet zomaar op een administratieve manier mag gaan doorbreken. We gaan opnieuw dezelfde oefening voeren als bij de eerstelijnszones: kijken waar we synergieën vinden en kijken welke incentives we kunnen toepassen om ook de partners uit de geestelijke gezondheidszorg – de regionale zorgzones nieuwe stijl – te stimuleren die gebieden te harmoniseren.

We zien natuurlijk dat die harmonisatie zich geleidelijk aan inzet. Op een bepaald moment zullen we hier keuzes moeten maken en knopen moeten doorhakken. Ik heb indertijd, toen we het over de eerstelijnszones hadden, gebruikgemaakt van jullie aller steun in de plenaire vergadering om tegen de laatsten te zeggen dat we echt moesten beslissen. Ik ben ervan overtuigd dat er daar een geweldige administratieve winst zit en dat dat ook zal leiden tot veel meer integratie. We doen die oefening, maar we zitten nu ook wel in de fase dat we dat regionaal kunnen beginnen te doen, gelet ook op de evolutie van de bouwstenen.

Peter Persyn (N-VA): Minister, uw laatste antwoord heeft mij enigszins gerustgesteld, want voor ons gaat het hier niet om een vrijblijvende oefening. Die zones moeten zo coherent en congruent mogelijk op elkaar worden afgestemd. We merken nu nog dat er soms overlap is en soms lacunes zijn, zeker bij chronische, langdurige zorg. Ik denk ook aan de hiaten in de geestelijke gezondheidszorg, wat hier bijna wekelijks aan bod komt. Ik denk dus dat dit geen vrijblijvende oefening is en dat we logischerwijs moeten gaan naar zo veel mogelijk harmonisering, zodat elke Vlaming binnen een redelijke radius de gepaste en kwaliteitsvolle zorg kan krijgen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 17.05 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.17 uur.*

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met

- 1° de overeenkomst en het protocol tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek India tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, beide ondertekend te Brussel op 26 april 1993,**
- 2° het protocol, ondertekend te New Delhi op 9 maart 2017 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst en protocol – 1661 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met

- 1° de overeenkomst en het protocol tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek India tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, beide ondertekend te Brussel op 26 april 1993,
- 2° het protocol, ondertekend te New Delhi op 9 maart 2017 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst en protocol

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1661/1)*

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Cookeilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, ondertekend te Brussel op 21 augustus 2015 en te Rarotonga op 8 september 2015

– 1662 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Cookeilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, ondertekend te Brussel op 21 augustus 2015 en te Rarotonga op 8 september 2015.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1662/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het vervreemden van onroerende domeingoederen en het vestigen en vervreemden van zakelijke rechten door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest – 1693 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het vervreemden van onroerende domeingoederen en het vestigen en vervreemden van zakelijke rechten door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

De algemene bespreking is geopend.

Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik had begrepen dat er nog een amendement zou ...

De voorzitter: Daar kom ik zo op terug, minister. Het gaat nu over de algemene bespreking.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, dit is unaniem goedgekeurd in de commissie, en er is niemand tussengekomen. Dit is een goed ontwerp van decreet, denk ik.

De voorzitter: Minister, dank u wel voor deze zeer interessante toelichting.

Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1693/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot vervanging van artikel 3. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1693/3)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 4 tot en met 17 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot vervanging van artikel 18. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1693/3)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 – 1696 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Bogovic heeft het woord.

Franc Bogovic (Open Vld): We willen gewoon opnieuw herhalen wat we al in de commissie hebben gezegd: dit is een heel belangrijk ontwerp van decreet omdat het de gap met de buurlanden, zeker de leidende landen in Europa, voor een stuk dicht. In dit ontwerp worden het onderwijs en de sectoren, de industrie eigenlijk gelijkwaardige partners om er ook in het buitengewoon onderwijs voor te zorgen dat we mensen meenemen. Wij zijn dus zeer blij met het ontwerp en hopen dit ook doorgetrokken te zien in het hoger onderwijs en het volwassenen-onderwijs.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, het is jammer dat er zo weinig mensen zijn, want duaal leren is inderdaad iets dat wij als N-VA steeds hebben vooropgezet. We zijn ook blij dat de uitvoering van het regeerakkoord er nu ook is, ook in het buitengewoon onderwijs.

Twee zaken zijn belangrijk. Ten eerste moeten we vertrouwen hebben in de mentoren die dit doen. Waarom? Omdat het afnemend veld het al gewoon is te werken met deze mensen. De facto zijn dat eigenlijk hun huidige werknemers. Een tweede niet onbelangrijk element is dat de sectoren nauw worden betrokken en betrokken blijven, ook bij de curriculumontwikkeling en -dossiers, zodat de inhoud daadwerkelijk overeenstemt met wat de arbeidsmarkt nodig heeft en vraagt, zodat we daar niet opnieuw een gap organiseren.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik zal niet herhalen wat ik in de commissie heb gezegd, en de vragen die ik daar heb geformuleerd, zal ik dus al evenmin herhalen. Ik zal me beperken tot onze stemverklaring, die ik ook in de commissie heb gegeven.

Minister, collega's, omdat het voorzien in een nieuwe leerweg ook voor de leerlingen die in het buitengewoon onderwijs hun onderwijstraject ontwikkelen, van groot belang is en nieuwe perspectieven biedt, omdat het belangrijk is om een optimale onderlinge afstemming tussen de duale leerwegen in gewoon en buitengewoon onderwijs te combineren, met veel respect en een grote waardering voor de specifieke kracht van ons buitengewoon secundair onderwijs, en omdat de structurele inbedding van duaal leren in ons buitengewoon onderwijs ons volledig algemeen onderwijssysteem in het secundair onderwijs versterkt, keuren wij uiteraard en met grote overtuiging het voorliggende decreetsontwerp goed. Immers, alles wat ik net heb genoemd, draagt dat ontwerp in zich.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik ben deze ochtend op bezoek geweest op een werf in Bellegem, West-Vlaanderen. Daar zijn een paar jongeren in duaal leren aan de slag, samen met een zeer gemotiveerde groep werknemers. Ik heb daar de ontzettend grote meerwaarde gezien die duaal leren aanbrengt. Je krijgt daar jongeren die zin hebben in een technische scholing of een beroepsscholing en dat als een heel positieve uitdaging zien. Je ziet ook bijzonder gemotiveerde mensen rond die jongeren, die samen aan de slag zijn om jongeren de best mogelijke opleiding te geven, in hun situatie, richting diploma.

Ik ben zeer blij en dankbaar dat vandaag het ontwerp van decreet voorligt dat dat duaal leren volwaardig kansen geeft in ons buitengewoon onderwijs. Als we alles regering beslissen om ons buitengewoon onderwijs in de toekomst alle kansen te blijven geven, is het belangrijk dat we dat op een gelijkwaardige wijze doen. Ook jongeren die buitengewoon onderwijs volgen, moeten dus de kans krijgen om duaal leren te volgen.

We laten het decreet starten op 1 september 2019, samen met het gewone decreet duaal leren. Ik hoop echt dat bijzonder veel jongeren, voor wie die technische en beroepsscholing de basis vormt om zin te hebben in leren, kunnen gebruikmaken van deze nieuwe leerweg, die schitterende opportuniteiten biedt.

Ik hoop dat dit ontwerp van decreet massaal zal worden goedgekeurd door u allen in dit parlement. *(Opmerkingen van Marino Keulen)*

Mijnheer Keulen, het klopt, we geven op deze wijze het onderwijs van de toekomst vorm.

De voorzitter: Vraagt iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2018-19, nr. 1696/3)*

– De artikelen 1 tot en met 36 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de gebouwenpas – 1703 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de gebouwenpas.

De algemene bespreking is geopend.

Wie vraagt hierover het woord? Mijnheer Bothuyne? Ah neen, die is er niet. *(Gelach)*

Vraagt iemand anders het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1703/1)

– De artikelen 1 tot en met 8 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de coördinatie van de waterregelgeving in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en tot opheffing van de gecoördineerde regelgeving

– 1705 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van de coördinatie van de waterregelgeving in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en tot opheffing van de gecoördineerde regelgeving.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1705/3)

– De artikelen 1 tot en met 8 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met

1° de overeenkomst en het protocol tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek India tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, beide ondertekend te Brussel op 26 april 1993,

2° het protocol, ondertekend te New Delhi op 9 maart 2017 tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst en protocol – 1661 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, de collega's hebben niet gehoord dat de stemming begint.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman, ik heb het zelf drie keer gehoord. Als er gebeld wordt, moet iedereen ervoor zorgen aanwezig te zijn.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

72 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
66 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

66 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Cookeilanden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, ondertekend te Brussel op 21 augustus 2015 en te Rarotonga op 8 september 2015

– 1662 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
95 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

89 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
89 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het vervreemden van onroerende domeingoederen en het vestigen en vervreemden van zakelijke rechten door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest – 1693 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 1, van Bert Maertens, Ward Kennes, Marnic De Meulemeester, Nadia Sminate, Koen Van den Heuvel en Marius Meremans, tot vervanging van artikel 3.

Stemming nr. 3

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 3 zijn aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 2, van Bert Maertens, Ward Kennes, Marnic De Meulemeester, Nadia Sminate, Koen Van den Heuvel en Marius Meremans, tot vervanging van artikel 18.

Stemming nr. 4

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
74 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 18 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 5

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
79 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4
– 1696 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
95 leden hebben ja geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET betreffende de gebouwenpas
– 1703 (2018-2019) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
97 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van de coördinatie van de waterregelgeving in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en tot opheffing van de gecoördineerde regelgeving

– 1705 (2018-2019) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
100 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, ik vraag uw bijzondere aandacht voor het feit dat de heer Jan Bertels vandaag 50 jaar geworden is en de heer Willy Segers 60 jaar. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 28 november 2018 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

Ik wens u een behouden thuiskomst.

– De vergadering wordt gesloten om 17.32 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Daniëlle Vanwesenbeeck, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Rik Daems, Michèle Hostekint, Paul Van Miert: ambtsverplichtingen;

Bart Dochy: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Jan Van Esbroeck: familieverplichtingen;

Chris Janssens, Ingrid Pira, Katia Segers, Ann Soete, Orry Van de Wauwer, Sabine Vermeulen: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Karin Brouwers, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Freya Van den Bossche, Anke Van

dermeersch, Christian Van Eyken, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde, Steve Vandenberghe, Joris Vandembroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Björn Rzoska, Elke Van den Brandt

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Franc Bogovic, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Lies Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Steve Vandenberghe, Joris Vandembroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Johan Verstreken, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Franc Bogovic, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Tom Van Grieken, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandembroucke

Stemming nr.4:**JA-stemmen:**

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Tom Van Grieken, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandembroucke

Stemming nr.5:**JA-stemmen:**

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Franc Bogovic, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van

dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Tom Van Grieken, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Lies Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Björn Rzoska, Elke Van den Brandt

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino

Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants